

عصر

روزنامه اجتماعی اقتصادی
چهارشنبه ۲۳ خرداد ۱۴۰۳ • ۵ ذی الحجه ۱۴۴۵ • 12 Jun 2024
۸ صفحه • پنج هزار تومان • سال سوم • شماره سیصد و شصت و چهار
www.asrghanoon.ir

گامی بلند برای تشکیل جبهه جهانی مستضعفین

اگر این اعتراض‌ها مؤثر واقع شوند و حمایت از رژیم صهیونیستی کاهش پیدا کند، این رژیم به سمت تضعیف و نابودی خواهد رفت.

۲

الهیات مقاومت بانگ‌آه بین‌الدیانی شکل می‌گیرد

الهیات مقاومت می‌تواند یک چارچوب الهیاتی عام باشد که همه مستضعفان جهان را ذیل یک مفهوم جمع کند

۴

در جامعه مدرن امروز، نگران باشیم یا هوشیار؟

جامعه مدرن به سمت جایگزینی زندگی مدرن با سنت رفته است که منجر به فاصله گرفتن ما از ارزش‌های زندگی شده است.

۴

علامه مصباح و وحدت انتخاباتی

هیچ دلیلی هم وجود ندارد که اگر بنده تشخیص دادم یکی اصلاح است، باید حتماً «زمینه رأی آوری» هم داشته باشد.

۴

ارتباط برنامه ریزی شهری، مسکن و کاهش رشد جمعیت

به طور قطع، با افزایش بهره‌وری و رونق صنعت، می‌توان به حل معضلات کلان اقتصادی، تراز پرداخت‌ها، فقر، نابرابری و نظام رفاهی جامعه پرداخت.

۵

راهبردهای قرآن برای پیشگیری اجتماعی از بزهکاری

اسلام بسیار دنبال موضوع وحدت در میان انسان‌ها است. وقتی وحدت دنبال شود موجب می‌شود همدلی و تعاون به وجود بیاید.

۷

تور پور محمدی برای هنرمندان

کاندیدای چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری گفت: در هر حوزه‌ای دستگاه‌های نظارتی، حراستی و حفاظتی باید به وظایف خاص خودشان برگردند و آن‌ها را انجام دهند و در حوزه تخصصی و حرفه‌ای حق دخالت، امر و نهی و کم و زیاد کردن، ندارند.

حجت‌الاسلام مصطفی پورمحمدی در پیامی ویدئویی با تأکید بر اینکه دولت باید امنیت فعالیت هنری را برای اهالی هنر به صورت روشن و شفاف تضمین کند، اظهار کرد: دولت نباید اجازه دهد روابط هنری در جامعه با افراد غیردرگیر و غیرمسئول مخدوش شود.

وی تصریح کرد: نه تنها در حوزه هنر، در هر حوزه‌ای معتقدم دستگاه‌های نظارتی، حراستی و حفاظتی باید به وظایف خاص خودشان برگردند و آن‌ها را انجام دهند و در حوزه تخصصی و حرفه‌ای حق دخالت، امر و نهی و کم و زیاد کردن، ندارند.

پورمحمدی یادآور شد: این امر بستری بسیاری از انحرافات، بالا رفتن هزینه‌ها، پایین آمدن کارآمدی، جواری کاری‌ها و آزردهی خاطر بسیاری از متخصصان، صاحبان حرف و به خصوص در حوزه فرهنگ و هنر بوده است.

تور پور محمدی برای هنرمندان

پورمحمدی: دولت باید امنیت فعالیت هنری را تضمین کند

گامی بلند برای تشکیل جبهه جهانی مستضعفین

محسن ردادی

این روزها برخی رسانه‌ها و جریان‌های فکری خاص این پرسش را مطرح می‌کنند که چرا جمهوری اسلامی از دانشجویان آمریکایی و غربی حمایت می‌کند که با استانداردهای اسلامی بسیار فاصله دارند. برای بررسی این موضوع روزنامه ایران با دکتر محسن ردادی به گفت‌وگو پرداخت.

جناب دکتر ردادی، این روزها با ادبیاتی مغرضانه و از طیف فکری خاصی می‌شنویم که دانشجویان مورد حمایت انقلاب اسلامی ایران، بسیار با استانداردهای اسلامی فاصله دارند، پس چطور مخاطب مقام معظم رهبری قرار می‌گیرند. پاسخ شما به این گروه از تحلیلگران چیست؟

در اسلام فطرت و وجدان بیدار افراد مورد خطاب قرار می‌گیرد. مخاطب مقام معظم رهبری هم «وجدان‌های بیداری» است که حاضرند برای مبارزه با ظلم صهیونیست‌ها هزینه بدهند. حال این وجدان‌های بیدار ممکن است با هر عقیده و پوششی، ظاهر شوند که با فرهنگ محیط زندگی آنان تناسب دارد.

خداوند در قرآن کریم و در آیه ۶۴ سوره آل عمران می‌فرماید: «ای اهل کتاب، بیایید از آن کلمه حق که میان ما و شما یکسان است پیروی کنید که بجز خدای یکتا را نپرستیم و چیزی را با او شریک قرار ندهیم و برخی، برخی را به جای خدا به ربوبیت تعظیم نکنیم...» خداوند در این آیه خطاب به اهل کتاب می‌گوید که اگر مسلمان هم نیستید، لاقول به آنچه میان ما و شما یکسان است، عمل کنید. آن چیزی که خداوند میان مسلمانان و اهل کتاب مشترک می‌داند این است که هیچ‌کس بر دیگری خدایی نکند و به دنبال سلطه بر دیگران نباشد، یعنی ظلم‌ستیزی و دفاع از مظلوم «اصل مشترک» میان ما و اهل کتاب است. افرادی هم که در دانشگاه‌های آمریکا مشغول دفاع از فلسطین و مبارزه با جنایت صهیونیست‌ها هستند قاعداً استانداردهای اعتقادی و پوششی ما مسلمانان را ندارند، اما در ظلم‌ستیزی و مبارزه با سلطه‌گری با ما اشتراک نظر دارند. از همین رو است که نامه مقام معظم رهبری به دانشجویان آمریکا و جهان، فارغ از ظواهر و عقاید آنان، پایه و مبنای قرآنی دارد و به واسطه ظلم‌ستیزی، با ما نقاط مشترک بسیاری پیدا می‌کنند.

حضرت امام خمینی (ره) هم تنها اتحاد مسلمانان را مدنظر نداشتند و همواره بر تشکیل «جبهه جهانی مستضعفین» تأکید داشتند...

بله درست است؛ آنچه ما اکنون شاهد هستیم یک گام بلند در جهت تحقق آرزوی حضرت امام (ره) در مسیر تشکیل «جبهه جهانی مستضعفین» است. آنچه حضرت امام (ره) در جاهای مختلف بر آن تأکید دارند صرفاً همکاری میان مسلمانان نیست بلکه فراتر از آن، تشکیل «جبهه جهانی مستضعفین» فارغ از عقاید و ادیان و ظواهر است که توسط وجدان‌های بیدار علیه ظلم و استکبار جهانی قذع‌علم می‌کنند! اتفاقی که در حال حاضر در غرب و جهان در مبارزه با رژیم صهیونیستی و دولت‌های غربی حامی صهیونیست در حال رخ دادن است. به این اعتبار می‌توان گفت نامه مقام معظم رهبری، هم مبنای قرآنی دارد و هم منطبق با اندیشه انقلاب اسلامی است.

ایشان به جوانان آمریکایی توصیه کردند که قرآن بخوانند و آنان را به «معرفت قرآنی» ارجاع می‌دهند. چرا مقام معظم رهبری برای جوان غربی چنین نکته‌ای را طرح می‌کنند؟

مقام معظم رهبری در نامه خود خطاب به جوانان آمریکایی حامی فلسطین، از آنان می‌خواهد که قرآن بخوانند؛ چراکه اولاً اسلام آن چیزی نیست که غرب و صهیونیست‌ها به دروغ ارائه داده‌اند. اسلام واقعی همانی است که در جبهه مقاومت و در راستای مبارزه با ابرقدرت‌ها ظهور یافته است. بنابراین جوانان غربی با خواندن قرآن اول از همه اسلام واقعی را خواهند شناخت و در گام دوم مرز حق و باطل و مرز ظالم و مظلوم را بهتر خواهند شناخت و راه مقابله با ظلم برای آنان مشخص تر خواهد شد.

نصیرات

علی مهدیان

چرا واقعا؟ در حالیکه نتایج خوبی خونخوار در حال تجربه یک شکست و نابودی بی‌سابقه بود، چرا باید ناگهان موفق شود؟ چهار تا اسیر آزاد کردن در این شرایط، میدانی چه راه نفسی برای او باز می‌کند؟ این سوال را می‌پرسیم چون هنوز قواعد این جنگ را نشناخته‌ایم. بگذارید چند نکته را مرور کنیم.

می‌گویند خرمشهر که سقوط کرد خبر را محمود بروجردی به امام داد، او می‌گوید امام حال مرا که دید با عتاب به من گفت: "جنگ است، یک وقت ما می‌بریم، یک وقت آنها" او می‌گوید آرام شدم. این جمله عتاب آلود، چه می‌کند یا مخاطب؟ چرا محمود بروجردی می‌گوید با این عتاب آرام شدم؟ ساده است. امام عقل را بالاتر از عواطف می‌شناند. وقتی چنین شود، آرام می‌شویم و حالا مهمبای شنیدن نکات دقیقتر و عمیقتر خواهیم شد. نکاتی که در پیام خود به مردم گفت. درباره ضعفهای ما و سنت‌های خدا. حالا بر این اساس چند نکته:

نکته اول آنکه خوب است معنایی که از این واقعه به دنیا مخابره شد را دقیقتر بشنویم. اولاً بعد از هشت نه ماه از جنگ در یک باریکه کوچک کاملاً تحت سیطره دشمن تازه چهارنفر آزاد شده، نشان می‌دهد اسرائیل در چه وضعیت رفت‌بابی به لحاظ نظامی قرار گرفته. خیلی‌ها باور نمیکردند وقتی می‌گفتیم اسرائیل به هیچ نرسیده، یعنی چه، حالا لاقول کمی ملموس‌تر می‌فهمند این نکته را.

در ثانی همین چهار اسیر را هم با کشتن برخی دیگر از اسرای خودشان و در ضمن یک قتل عام عجیب و غریب در نصیرات محقق کرده اند، آنهم با کمک مستقیم آمریکا. این‌ها پیروزی اسرائیل را رنگ می‌زند، به چه چیز؟ به جنایت، به بی‌عقلی و به آمریکا. این تأکید و تکرار تصویر و معنای آن، به سود کیست و به ضرر کی؟

اما به نظرم قصه باز از این هم کمی جدی تر باشد. من کوچکتر از آن هستم که از درس‌های این اتفاق برای مبارزان موحد فلسطینی سخن بگویم. همینقدر که این قبیل اتفاقات حال خلوص و ارتقای معنوی آنها را که اساس قدرت و اقتدارشان هست را جدی‌تر میکند. آیت الله بهجت از قول امام (ره) می‌گفت، که امام خمینی فرموده بود به ایشان که من یکی از دلایل تأخیر پیروزی انقلاب ایران از دهه چهل تا انتهای دهه پنجاه را، خالص‌تر شدن نگاه توحیدی مردم می‌دانم. شبیه این بیان را در خاطرات برخی رزمندگان خود شنیده ایم که هر وقت همه تلاشمان را کردیم و همه امیدمان به خدا بود پیروز شدیم. اگر در این توکل کمی لغزیدیم پیروزی‌هایمان تأخیر افتاد. این مربوط به آن جلودارترین مجاهدین در مرز درگیری با کفار و مشرکین.

اما کاش من و تو هم به ضعف‌های خودمان نگاه کنیم. وقتی رهبری می‌گوید امروز دو قطبی‌ها و بی‌اخلاقی‌ها پتان باعث ضعف ما در این مبارزه می‌شود، این را پشت گوش نمی‌اندازیم. کاش همه حواسمان در این انتخابات و بعد از آن، به سخنان رهبرمان بود. دلم می‌سوزد از این همه بی‌خیالی نسبت به سخنان روشن فرمانده. ببیند امام ره در قصه سقوط خرمشهر در پیامش به مردم ایران همان اصولی را مورد توجه قرار داد که قرآن کریم در ماجرای احد بیان میکند، سستی نکنید (فشلتم)، حرف رهبر و فرمانده را گوش دهید (عصیتیم)، با هم نزاع نکنید (تنازعتم)، تا سنت‌های الهی عمل کند، پیروزی مقاومت در دستان قالیباف و جلیلی نیست اولاً. در دستان خود ما است.

نکته سوم که باز به نظرم عمیق‌تر است آن است که به نظر می‌آید خدا می‌خواهد ضربه‌های جدی‌تر از این حرف‌ها به پیکره نظام کفر وارد شود. وقتی به ظالم فرصت و راه نفسی داده می‌شود، وقتی صحنه با خون مظلوم پیش می‌رود، بدانید این پیروزی‌ها که تا کنون نصیب جبهه حق شده کافی نیست، بلکه قرار است ضرباتی به مراتب عمیق‌تر و غیر قابل جبران تر وارد شود. این نسیم استغنا الهی است که می‌وزد، این بروز جدی تر توحید و حقیقت‌آنا لله و انا الیه راجعون است که می‌بینید، معنایش این است که پیروزی‌های چشمگیرتری در راه است اگر مجاهدین و صابرین راه خدا همین‌گونه که می‌بینیم رشد کنند و ادامه دهند. خدا کند که ما هم با این بلوغ و ارتقای جبهه حق رشد کنیم و از قافله تاریخ و ظهور حق عقب نیفتیم و در جای درست خود قرار بگیریم. ان شاء الله.

چرا به نامزد بدون ادعای برنامه پیچیده رای می‌دهم؟

ابوالقاسم رجبی

چرا برای ریاست جمهوری به بیشتر از برنامه نیازمندیم؟

وظیفه اصلی رئیس جمهور چیست؟

بعضی نامزدهای محترم ریاست جمهوری با برگزاری چند همایش و مطالعه چند کتاب به این تلقی دست پیدا کرده اند که برای اداره کشور به برنامه دست پیدا کرده اند.

اما آیا وظیفه اصلی رئیس جمهور برنامه دادن است؟ برنامه رئیس جمهور چه ویژگی‌هایی باید داشته باشد؟

نکته ای که در برنامه دادن‌های نامزدها مغفول مانده است اینست که نقش اصلی رئیس جمهور اجرای قوانین مجلس شورای اسلامی و حرکت در مسیر ریل‌گذاری شده از سوی مجلس شورای اسلامی است. رئیس جمهور باید سیاست‌های کلان مصوب نهادهای سیاست‌گذار بالادستی را اجرا کند. مهم نیست که قوانین را یک مجلس اصولگرا تصویب کرده، یا امضای جناب کربوبی پای آن باشد، اجرای مصوبات مجلس پس از تایید شورای نگهبان برای دولت‌ها الزامی است.

از مهمترین مصوبات مجلس قوانین توسعه و احکام داعمی برنامه توسعه است. وظیفه دولت در درجه اول تحقق اهداف قانون برنامه است. از طرفی هر پروژه یا برنامه ای که دولت‌ها اجرا می‌کنند باید در چارچوب قوانین بودجه سالیانه باشد، اگر یک رئیس جمهور بدون مصوبه مجلس بودجه را برای اجرای برنامه ای هزینه کند، دیوان محاسبات وظیفه دارد مجری برنامه را شناسایی و مجازات کند.

بسیاری از موضوعاتی که از سوی نامزدها پیشنهاد می‌شود، نیازمند مصوبه مجلس است. واقع بینانه اینست که از استقرار دولت تا تصویب لوایح در هیئت دولت و تصویب لوایح در مجلس بیش از دو سال زمان لازم است. یعنی نامزدهای دارای برنامه‌های پرمطراقی باید زمان بیشتری را صرف اقناع مجلس و شورای نگهبان کنند.

رئیس جمهوری که قواعد و وظیفه خودش را بشناسد خواهد گفت، برنامه به قدر کافی هست، اراده اجرا نیاز است.

مقام معظم رهبری می‌فرمایند «تاریخ در حال ورق خوردن است»، چه شواهدی مبنی بر این تغییر تاریخی در نظام بین‌الملل وجود دارد؟

می‌توان گفت که سه عامل زمینه‌ساز تولد «غرب آسیای جدید» شده است؛ نخست چندپارگی و اختلاف‌نظری که در رژیم صهیونیستی ایجاد شده است. دوم، جبهه مقاومت گسترده‌تر شده و به لحاظ کمیّت و کیفیت و توان نظامی قدرت بیشتر یافته است. سوم اینکه مردم جهان، بویژه غرب متوجه ظلم صهیونیست‌ها شده‌اند. همواره نقاط عطفی در تاریخ جهان وجود دارد که باعث تغییر مسیر تاریخ می‌شود و در همین نقاط عطف تاریخی است که ما با فضای جدیدی مواجه می‌شویم. در یکی از همین نقاط عطف تاریخ، رژیم صهیونیستی اعلام ظهور کرد؛ بعد از جنگ جهانی دوم، صهیونیست‌ها از یک فرصت تاریخی استفاده کردند و با بهره بردن از عذاب وجدانی که در غرب به دلیل رفتار هیتلر با یهودی‌ها وجود داشت، رژیم صهیونیستی را در سرزمین‌های اشغالی شکل دادند. به فرموده مقام معظم رهبری، در حال حاضر تاریخ در حال ورق خوردن است و جهان آستان یک رخداد تازه است.

چه عاملی یا چه کسانی قرار است این تغییر تاریخ را رقم بزنند؟

مخاطب رهبر معظم انقلاب «وجدان‌های بیداری» است که به ظلم گسترده صهیونیست‌ها و نسل‌کشی آنان آگاه شده‌اند. بنابراین نه فقط جوانان مسلمان غرب، بلکه تمام افراد غیرمسلمانی که به ظلم و جنایت صهیونیست‌ها معترض هستند، مخاطب نامه ایشان به شمار می‌روند.

از نگاه ایشان، بیداری افکار عمومی جهان چه رهاوردی برای نظام بین‌الملل و تغییر موازنه قدرت در جهان خواهد داشت؟

رهبر معظم انقلاب در نامه خود با زبانی ساده و صریح یادآوری می‌کنند که در سرزمین فلسطین مردم کهنی وجود داشتند که با حمایت قدرت‌های بزرگ استعماری به زور از سرزمین خود رانده شده یا کشته شدند تا عده‌ای از مهاجران ثروتمند و صهیونیست غربی بتوانند در آن سرزمین‌های اشغالی ساکن شوند و دولتی استعماری را تشکیل دهند. تا به امروز این روایت باعث ادامه حیات رژیم صهیونیستی شده است، اما هم‌زمان با تغییر این داستان و شکل‌گیری فهم جدید از رخداد‌های فلسطین، در نظام بین‌الملل هم تغییر موازنه قدرتی در حال شکل گرفتن است. از یک سو، «جبهه مقاومت» متشکل از ایران، سوریه، لبنان، یمن و... در حال تقویت است و از سوی دیگر، در داخل رژیم صهیونیستی تعارض‌هایی به وجود آمده که موجودیت این رژیم را با چالش‌هایی جدی مواجه کرده است.

رژیم صهیونیستی کاملاً متکی به حمایت مادی، سیاسی و اقتصادی قدرت‌های بزرگ جهانی است. بنابراین اگر این حمایت‌ها از او دریغ شود تضعیف و نابود می‌شود. اکنون دولت‌های غربی با اعتراض‌های گسترده شهروندان خود مواجه هستند که دست از حمایت از رژیم صهیونیستی بردارند.

در این وضعیت، هر نوع کمکی به این رژیم برای دولت‌های غربی دارای هزینه است. اگر این اعتراض‌ها مؤثر واقع شوند و حمایت از رژیم صهیونیستی کاهش پیدا کند، این رژیم به سمت تضعیف و نابودی خواهد رفت.

این همان هدف مهمی است که رهبر معظم انقلاب اسلامی از نگارش این نامه دنبال می‌کنند.

البتة او غالباً جوابی به آنها نمی‌داد، اما گاهی هم نزد من می‌آمد و مقداری شکایت می‌کرد.»

نکته پایانی تحلیل این است که پس از شهادت رئیس‌جمهور و همراهان وی، باید مَهر ننگین بداخلاقی را به گونه‌ای بر پیشانی بداخلاقان کوبید تا کسی جرئت بهره‌گیری از آن و نیت ورود به این بازی‌های کثیف را نکند.

مرحله سوم سخنرانی در مراسم رحلت امام (ره) بود. معظم له با اشاره به تعریف و تمجید از شخصیت و خدمات و تلاش‌های شبانه‌روزی شهید رئیسی بعد از فقدان او در همه مطبوعات و فضای مجازی و

از زبان اشخاص و جریان‌های گوناگون، گفتند: «من دلم برای رئیسی سوخت که برخی در زمان حیات او حتی حاضر نبودند یک کلمه از این حرف‌ها بگویند و با وجود مشاهده این برجستگی‌ها، آنها را کتمان و یا حتی وارونه منعکس می‌کردند و او را می‌آزرند که

با دشمن کمرنگ می‌شود. گفت‌وگوها و انتقادات از استدلال محوری خارج شده و هوجبی‌گری و هیاهو غلبه پیدا می‌کند و در نهایت این بداخلاقی‌ها موجب می‌شود کرامت نامزد رقیب حفظ نشده و مردم از حضور نامزد رقیب ترسانده بشوند.

طی دو هفته‌ای که از اعلام شهادت رئیس‌جمهور گذشته بود، رهبر معظم انقلاب سه مرتبه به این موضوع، ورود تأمل‌برانگیز داشته‌اند: در پیام تسلیت بعد از خبر قطعی شهادت آیت‌الله رئیسی، ایشان درباره رئیس‌جمهور شهید این گونه نوشتند: «آزردگی‌هایش از ناسیاسی و طعن برخی بدخواهان، مانع تلاش شبانه‌روزی برای پیشرفت و اصلاح امور نمی‌شد.»

مرحله دوم پیام برای شروع به کار مجلس دوازدهم بود که رهبرمعظم انقلاب به مظلومیت رئیس‌جمهور شهید اشاره کردند: «مردم وفادار و هوشیار در شهرهای مختلف، با گل‌باران و اشک‌باران این پیکرهای پاک، یاد شهیدان دهه ۶۰ را برای نسل جدید کشور زنده کردند و در عمل، به هزاران دروغ و تهمت و شایعه پاسخ دادند.»

مهرننگین بداخلاقی!

با اعلام کاندیداهای نهایی این دوره انتخابات ریاست‌جمهوری از سوی شورای نگهبان، رئیس‌سازمان صداوسیما با بیان اینکه رسانه ملی سه راهبرد جدی را در این دوره انتخابات مورد توجه قرار خواهد داد، گفت: «می‌دوادم در این دوره انتخابات ریاست‌جمهوری حداقل تهدید بداخلاقی‌های انتخاباتی را شاهد باشیم. ایام انتخابات، فصل مسابقه خدمت، گفت و شنود و مباحثه نامزدها و طرفداران آنها با یکدیگر است. آنچه در این عرصه مهم است، رعایت اخلاق انتخاباتی از طرف نامزدها و طرفداران آنهاست.»

جهدگران تبیین در نهادهای تخصصی این مهم در دو عرصه مجازی و میدانی نقش بسزایی دارند. پیامدهای توهین، تهمت و تخریب در چند سرفصل قابل تبیین است: شکسته شدن چارچوب و قاعده نظام، سلب قدرت تفکر و تصمیم‌گیری از مردم، رعایت نکردن انصاف و صرفاً تأکید بر نقاط ضعف از جمله این پیامدهاست. بدیهی است در بداخلاقی‌های انتخاباتی به جای نقد گفتمان فرد، خود شخص و عیوب فردی او مورد حمله قرار می‌گیرد و به جای مرزبندی با دشمن، مرزهای

الهیات مقاومت بانگابین‌الادیانی شکل می‌گیرد

محمد کاشی‌زاده

حجت‌الاسلام محمد کاشی‌زاده رئیس اداره تعاملات علمی و بین‌المللی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی در گفت‌وگو با خبرنگار معارف ایرنا گفت: الهیات مقاومت را از نظر مفهومی می‌توان ذیل الهیات اجتماعی دسته‌بندی کرد. الهیات اجتماعی یک چارچوب الهیاتی است که اثرات دین را در عرصه اجتماع بررسی می‌کند و الهیات‌دان‌ها وقتی دین را به عرصه اجتماعی می‌کشاند و از آن آثار اجتماعی می‌گیرند، از الهیات اجتماعی صحبت می‌کنند.

اگر با الهیات مقاومت با مردم جهان مواجه شویم، یک همگرایی بین ادیان مختلف شکل می‌گیرد. همه ادیان هر مستیدی که بخواهد به عنوان طاغوت جایگزین خدا شود، با او مبارزه می‌کنند وی افزود: فرض کنید در یک جامعه‌ای مسائلی مانند تبعیض و طبقات اجتماعی مطرح است و یک عالم دینی قیام می‌کند تا مردم در مقابل این طبقات اجتماعی بایستند و همه انسان‌ها را «هم‌طبقه» کنند. این کارها و اثرات دینی به عنوان الهیات اجتماعی مطرح می‌شود.

کاشی‌زاده اضافه کرد: الهیات مقاومت با یک نگاه دقیق‌تر یک الهیات فعال است نه یک الهیات انفعالی که به مومن راه چاره یاد می‌دهد که به عنوان یک عنصر فعال فقط در مقابل خدا پاسخ‌گو و از طرف دیگر ظلم‌ستیز باشد و ظلم‌پذیر نباشد. اگر این چارچوب الهیاتی در فرد شکل بگیرد، یک هویت در انسان شکل می‌گیرد که نتیجه آن مقابله با ظالم است. هر مستیکبری به دنبال آن است که جایگزین و جانشین خدا شود ولی مومن به لحاظ توحیدی فقط با خدا سر و کار دارد و غیر خدا را نمی‌پذیرد و لذا در مقابل ظالم قیام می‌کند.

عضو هیأت علمی گروه کلام اسلامی و الهیات جدید پژوهشگاه ادامه داد: اگر با الهیات مقاومت با مردم جهان مواجه شویم، یک همگرایی بین ادیان مختلف شکل می‌گیرد. چون همه ادیان به ویژه ادیان ابراهیمی، توحید را می‌پذیرند و هر مستیدی که بخواهد به عنوان

طاغوت جایگزین خدا شود، با او مبارزه می‌کنند. حتی می‌توانیم یک هویت فرادینی به الهیات مقاومت بدهیم. چون انسان معمولاً عزت، کرامت و عدالت را به عنوان مولفه‌های انسانی می‌پذیرد و هیچ انسانی اجازه نمی‌دهد کرامت انسانی خدشه‌دار شود و در مقابل ظالمی که هویت ستیز و عدالت ستیز و کرامت ستیز است، می‌ایستد.

■ ساختارهایی را که برای عدالت جهانی پایه‌ریزی شده، بی‌اثرند

رئیس اداره تعاملات علمی و بین‌المللی پژوهشگاه افزود: الهیات مقاومت می‌تواند یک چارچوب الهیاتی عام باشد که همه مستضعفان جهان را ذیل یک مفهوم جمع کند مثلاً امروز در داستان غزه می‌بینیم یک عنصر دانشگاهی که شاید دین هم نداشته باشد ولی احساس می‌کند که کرامت انسانی و عدالت در غزه ضربه می‌خورد لذا به خیابان می‌آید و اعتراض می‌کند و می‌گوید جزو ظلم‌کنندگان نیست.

عضو هیأت علمی گروه کلام اسلامی و الهیات جدید پژوهشگاه اضافه کرد: آن چارچوب مفهومی که بتواند همه افراد جهان را در مقابل استکبار جهانی و به تعبیر حضرت امام (ره)، همان شیطان بزرگ، جمع کند و یک گردهمایی بزرگ برای عدالت جهانی بوجود آورد، شاید بتوان به عنوان الهیات مقاومت طراحی و برنامه‌ریزی کرد.

الهیات مقاومت می‌تواند یک چارچوب الهیاتی عام باشد که همه مستضعفان جهان را ذیل یک مفهوم جمع کند وی افزود: در بحث الهیات مقاومت بر اساس مشترکات مختلف مثل نگاه الهیات ادیان ابراهیمی یا مطلق ادیان یا حتی بر اساس صفات فضیلت محور انسانی، می‌توان گفت‌مانی مشترک ایجاد کرد که انسان‌ها به پا خیزند و یک عنصر فعال درونی برای کرامت انسانی و عدالت جهانی و مقابله با ظلم ساختار یافته جهانی داشته باشند که امروز این ظلم در رژیم صهیونیستی تجلی پیدا کرده و همه حول یک محور در

تقابل با این ظلم همگرا می‌شوند.

کاشی‌زاده گفت: این فضای گفت و گوی الهیات مقاومت می‌تواند جمع‌کننده این فضا باشد که یک اثری قرار است در این زمینه شکل بگیرد و امسال با مجموعه نویسندگان اثری تولید شود که بتواند با یک گفت‌مان بین‌المللی و بین‌الادیانی و حتی با نگاه انسانی، یک گفت‌مان عدالت محور را مفهوم سازی کند که انتظار فعال و یک منجی در آن نهادینه شده است.

رئیس اداره تعاملات علمی و بین‌المللی پژوهشگاه افزود: همان‌گونه که می‌بینیم ساختارهایی را که برای عدالت جهانی پایه‌ریزی شده است، هیچ اثری ندارد. چون آن پشتیبان چارچوب مفهومی را از دست داده‌اند. در واقع یک ظاهر عدالت محور و دینی دارد، مانند جنگ صلیبی که بوش پسر از آن یاد کرد اما باطن ندارد و این گفت‌مان شاید بتواند فضای انتظار فعالی را در سطح جهان پیگیری کند که در ادبیات اسلامی به عنوان افضل جهاد امت از آن یاد شده است.

علامه مصباح و وحدت انتخاباتی

مهدی جمشیدی

ناکامی برای «ترک وظیفه» در دفعات بعد، حجت نیست، بلکه مؤمن باید طبق موازین شرعی درباب که چه تکلیفی متوجه او است، و همان را انجام دهد. این سخن یعنی در انتخابات بعدی هم باید همان کاری را انجام بدهیم که در انتخابات سال نود و دو انجام دادیم. ما وظیفه دانستیم که باید به شخصی که به نظر ما «اصلاح» است رأی بدهیم و به دیگران هم توصیه کنیم؛ نه این‌که مانند بعضی به خاطر انگیزه‌های مادی و دنیوی رأی دهیم، ما با تحمل همه «سختی‌ها» و «ملامت‌ها» و شنیدن همه «ناسزاها»، به وظیفه‌مان عمل کردیم و خدا را هم شکر می‌کنیم و اگر فردا هم چنین تکلیفی پیش بیاید، باز همان کار را «تکرار» می‌کنیم (سخنرانی در جمع اعضای هیأت علمی مؤسسه امام خمینی، ۲۶ خرداد ۱۳۹۲).

[چهارم]. اگر ورود در انتخابات را با نگاه دیناگرایانه ببینیم، ما شکست خوردیم، ولی ما تنها برای «برنده‌شدن ظاهری» در انتخابات، وارد کار سیاسی نشدیم، بلکه هدف اصلی ما، پیروزی ارزش‌های اسلامی است. اگر همه نامزدها فقط روی مسأله تحریم تکیه می‌کردند، تمام عالم می‌گفتند آمریکا پیروز شد؛ چون اینها از انقلاب‌شان دست برداشتند، و دیگر اسمی از «اسلام» و «انقلاب» و «ارزش‌های انقلابی»، از جمله «مقاومت در برابر زیاده‌خواهی‌ها» نمی‌برند. ما احساس می‌کردیم در چنین شرایطی باید نامزدی هم باشد که از ارزش‌های انقلابی سخن بگوید. حال اگر رأی آورد، چه بهتر، و اگر رأی نیاورد، دست کم در عالم مطرح شود که هنوز هم کسانی از «ارزش‌های اسلامی» دفاع می‌کنند. از موضع‌گیری خویش در انتخابات، هیچ احساس پشیمانی نمی‌کنم؛ خدا را شکر می‌کنیم که فهمیدیم و عمل کردیم و تحت تأثیر «جوسازی‌ها» و «فشارها» و «تهمت‌ها» واقع نشدیم. از این‌رو، اگر در انتخابات بعدی این جریان تکرار شود، رفتار ما هم «تکرار» خواهد شد؛ یعنی باز هم ما نامزدی را معرفی می‌کنیم که از «ارزش‌های انقلابی» حمایت کند؛ حال پیروز شود، یا نشود، چون این خودش، «نتیجه» است (هفته‌نامه نم‌ت، دی، آذرماه ۱۳۹۲، ص ۷-۱۰).

[پنجم]. شاید برای انتخابات پیش‌رو از سوی برخی کسانی که برنامه‌ای برای شناسایی افراد مورد نظر خود دارند، پیشنهاد «اتلاف» برای ارائه لیست انتخاباتی مطرح شود؛ در برابر این پیشنهاد می‌توان گفت ما هم طرفدار اتلاف هستیم؛ اما در صورتی که نتیجه این اتلاف، همفکری برای شناختن افراد «اصلاح» باشد. در این صورت اگر احیاناً در موردی، اختلاف سلیقه وجود داشت، تابع نظر اکثریت هستیم؛ اما نه این‌که به خاطر در اقلیت بودن یک گروه، از افراد اصلاح آنها دست بکشیم و بر اساس «سه‌م‌خواهی» عمل کنیم (در دیدار شورای مرکزی جبهه پایداری، ۳۱ تیر ۱۳۹۸).

راه‌رئیی روشن است

محمد ایمانی

■ بد و خوب نامزد نداشتن دولت

انتخابات ریاست جمهوری پیش‌رو، از یک جهت منحصر به فرد است و آن این‌که دولت مستقر، بر خلاف رویه همیشگی، نامزدی در انتخابات ندارد. قابل پیش‌بینی بود ۴-۵ دولتمردی که ثبت نام کرده‌اند، از سوی شورای نگهبان احراز صلاحیت نشوند. بنابراین عجیب بود که ظرفیت موجود، صرف دعوت از آقای مخبر معاون اول رئیس‌جمهور نشد و پراکنده گردید. این رویداد، هم نقطه ضعف است و هم نقطه قوت. نقطه ضعف است، به این معنا که مجموعه عناصر سیاسی در دولت، تدبیری برای داشتن نامزد در گود رقابت نیاندیشیدند.

اما در عین حال، نقطه قوت است، به این معنا که نشان می‌دهد مجموعه دولت تحت ریاست شهید رئیسی، مجالی برای دورهمی و فعالیت‌های سیاسی -ولو مشروع- نداشته و عمده توان آن در این سه سال، صرف خدمت‌جهادی و خستگی‌ناپذیر به مردم شده است. خدمتی که یک نمونه آن را در بهره‌برداری هفته گذشته از ۲۴ پروژه بزرگ آب و گاز و برق در استان سیستان و بلوچستان شاهد بودیم. این رویکرد دولت فعلی را مقایسه کنید با کارکرد بشدت سیاست‌زده اغلب دولت‌ها که دغدغه غلیظ‌شان، تدارک وسیع برای تکرار و تداوم خودشان بود.

از آن فراتر، مثلاً دولت خاتمی پنج ساعت جلسه صرفاً سیاسی می‌گذاشت تا از شهردار متهم به هر قیمت دفاع کند و دادگاه را تحت فشار سیاسی بگذارد؛ یا آن خط و نشان کشیدن دولتمرد مدعی اعتدال مبنی بر این‌که اگر برادرم را به اتهام فساد اقتصادی احضار کنید، اعلان جنگ می‌کنیم (!) در هر صورت، اکنون امید می‌رود حماسه انتخابات چنان رقم بخورد که مسیر نیمه تمام مجاهدت‌های آیت‌الله رئیسی، تداوم پیدا کند؛ رئیس‌جمهور شهیدی که ۱۲ روز است در میان ما نیست و سخت‌دلنگ او هستیم؛ رضوان‌اله‌تعالی علیه.

[سوم]. اگر نتیجه مطلوب، حاصل نشد، حتی به‌صورت مکرر، این

در جامعه مدرن امروز، نگران باشیم یا هوشیار؟

ابوالفضل اقبالی

دکتر اقبالی پژوهشگر ارشد خانواده و حجاب در ارتباط تلفنی با برنامه «صبح و گفتگو» رادیو گفت‌وگو در مورد بایسته‌های فرهنگ در حوزه حجاب بیان کرد: آن چیزی که امروز در جامعه به عنوان ارزشها و هنجارهای فرهنگی و اعتقادی مطرح می‌شود ریشه در یک تاریخ و سنت فرهنگی دیرینه دارد. مردم ایران همواره حتی پیش از ورود اسلام، با ارزشها و مبانی اعتقادی زیست می‌کردند که با ورود اسلام تقویت و تثبیت شد. یکی از ارزشها اصالت و اهمیت خانواده و پیوند زوجین در بستر روابط مشروع و قانونی بوده است.

وی ادامه داد: خانواده‌ها همواره دارای ارزش بوده و هستند و همچنان ثبات ارزشی و نگرشی نسبت به آن در جامعه وجود دارد. هر چیزی که این نهاد و ارزش را تقویت و تثبیت کند برای جامعه و حکمرانان مطلوب است و برعکس آن نیز همواره مورد طرد قرار دارد.

پوشش اجتماعی و عفاف و حجاب یکی از مصادیقی است که می‌تواند نسبت را با خانواده تنظیم نماید. دلیل اهمیت حجاب از آن جهت بوده که از گذشته تثبیت‌کننده یا تضعیف‌کننده نهاد خانواده در ایران بوده است. نسبت حجاب با پوشش و تقویت و تزلزل نهاد خانواده غیر قابل انکار است. چرا که ارزش مسلم خانواده ریشه در اعتقادات و حیات اجتماعی دارد.

اقبالی در رادیو گفت و گو با اشاره به تغییرات پر شتاب سده اخیر که ریشه در تحولات اجتماعی، تکنولوژی و رسانه‌های جامعه مدرن دارد خاطر نشان کرد: جامعه مدرن به سمت جایگزینی زندگی مدرن با سنت رفته است که منجر به فاصله گرفتن ما از ارزشهای زندگی شده است. با چنین شرایطی آیا باید در جامعه ایران، نگران بود یا هوشیار بود؟ با پشتوانه فرهنگی و بنیادهای مستحکم اعتقادی و نگرشی حاکم بر جامعه هنوز گرایش ۸۰ تا ۹۰ درصد به ازدواج و بیش از ۷۰ درصد تمایل به فرزندآوری وجود دارد. بنابراین نباید نگران از دست رفتن میراث خود باشیم اما باید نسبت به همه‌های فرهنگی که در فضای جهانی است و متوجه جامعه ایران نیز می‌شود هوشیار باشیم.

این پژوهشگر ارشد خانواده و حجاب با ابراز تاسف از غلبه روایت رسانه به نفع جریانهای مخالف خانواده‌گرایی گفت: در چنین فضایی باید هوشیار باشیم و مقاومت خود را در برابر تحولات افزایش داده تا بتوان میراث خود را در تغییرات جهانی حفظ کنیم.

یک فضای دو طرفه بین جامعه و حاکمیت مورد نیاز است تا ارزشهای جامعه ایران صیانت شده و مردم نیز ارزشهای خود از حاکمیت مطالبه داشته باشند. هم جامعه دغدغه ارزشهای دینی را دارد و هم حاکمیت دغدغه حفظ آنها را دارد.

وی همچنین اذعان کرد: هر کس در هر جایگاهی که قرار دارد باید پیش از فرافکنی، پاسخگو باشد. مردم به راحتی این فضا را تشخیص می‌دهند و متوجه سلب مسئولیتها و خدمتها می‌شوند.

برای حجاب باید تمهیداتی در نظر گرفته می‌شود و از منظر تدوین فرمها و ساز و کارهای پوششی ورود داشته باشیم. زمانی که پوشش مناسب در دسترس مردم نباشد و الگوهای پوششی، مطلوب مردم نباشد، مردم صرفاً به فلسفه حجاب به حجاب ترغیب نمی‌شوند. لذا دستگاه‌های مسئول این امر باید فضای پوشش و طراحی لباس را به نوعی طراحی کنند که به راحتی در دسترس مردم باشد.

تکمیل محاصره دریایی رژیم صهیونیستی

صهیونیست‌ها می‌گویند این کشتی خود به خود در بندر حیفا دچار آتش‌سوزی شده، اما یمنی‌ها حرف دیگری می‌زنند. نظر آن‌ها بر این است که این کشتی هدف قرار گرفته است. از قرار معلوم مقاومت عراق با پهپاد این کشتی را هدف قرار داده است.

محاصره دریایی رژیم اشغالگر تکمیل شده است. با حمله به این کشتی غول پیکر در بندر حیفا که از قرار معلوم فولاد ساخت ترکیه را برای صهیونیست‌ها حمل کرده بود، عملاً تنها بندر اساسی و مهم این رژیم در دریای مدیترانه نیز تنها بندر مهم و اصلی رژیم اشغالگر در مدیترانه زیر آتش قرار گرفت تا وعده رهبر یمن مبنی بر محاصره دریایی صهیونیست‌ها در دریای مدیترانه تکمیل شود. پس از آنکه بندر ام الرشراش در خلیج عقبه در جنوب سرزمین‌های اشغالی که مهم‌ترین بندر صهیونیست‌ها در تجارت با جنوب و شرق آسیا بود با بسته شدن باب‌المندب و دریای سرخ توسط ارتش یمن تعطیل شد تنها امید صهیونیست‌ها بندر حیفا بود که می‌توانست کشتی‌های بزرگ را میزبانی کند.

هدف قرار گرفتن این کشتی ترکیه‌ای که با کشته شدن چند خدمه آن همراه بود پیامی واضح به رئیس‌جمهور اخوانی، انگلیسی و منافق ترکیه است که کسی دروغ‌هایش در مورد تحریم رژیم صهیونیستی و ممنوعیت صادرات کالا به این رژیم را باور نمی‌کند. اردوغان دو ماه پس از آنکه ادعا کرد صادرات کالا به رژیم اشغالگر را ممنوع کرده، همچنان در حال صادرات انواع و اقسام کالا و تجهیزات به این رژیم است. این فولادها قرار بود ذوب و تبدیل به گلوله شده، و برای قتل عام مردم فلسطین و لبنان آن‌ها استفاده شود.

بازی تکراری

چرا تروئیکای اروپایی بدنبال قطعنامه علیه ایران هستند؟

کشور اروپایی معروف به تروئیکای اروپا در راستای فشار به ایران قرار است قطعنامه‌ای را علیه تهران در شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به تصویب برساند که به گفته مقامات ایران قطعنامه‌ای غیرقانونی و سیاسی است؛ قطعنامه‌ای که حتی واشنگتن هم از چند روز قبل رضایت به تصویب آن نداشت. از هفته‌ها قبل ۳ کشور اروپایی در پی آن بودند قطعنامه‌ای علیه ایران در شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به تصویب برسانند؛ قطعنامه‌ای که پایه آن بر اساس گزارش‌های مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی است.

انتخابات آمریکا: فعال‌بودن پیش‌تاز

موسسه‌ی ۵۲۸ در تازه‌ترین مدل‌سازی ریاضی خود، نشان داده که تا امروز شانس بایدن و ترامپ برای پیروزی در انتخابات تقریباً برابر است.

در این مدل سازی، در ۱۰۰۰ بار برگزاری فرضی انتخابات، بایدن ۵۲۹ و ترامپ ۴۶۷ مرتبه پیروز شده‌اند.

این مدل سازی که الگوریتم آن براساس پارامترهای متنوعی مانند میانگین نظرسنجی‌های مختلف دوره‌ی فعلی و رقابت قبلی این دو کاندیدا، وضعیت اقتصادی، و تاثیر متغیرهای متفاوت توسعه داده شده، نشان داده که در حال حاضر هیچ‌کدام از دو کاندیدا بر دیگری برتری معنادار از نظر آماری ندارد.

عصبانیت چین از قصاد آمریکا برای مسلح کردن بیشتر تایوان

کریم جعفری

در این بیانیه همچنین با اشاره به اینکه پکن به هیچ‌کس اجازه نمی‌دهد تایوان را از چین جدا کند، آمده است که هیچ‌کس نباید عزم، اراده و توانایی چین در حفظ حاکمیت و تمامیت ارضی خود را دست‌کم بگیرد. دیپلمات چینی همچنین تأکید کرد که مسئله تایوان صرفاً یک مسئله داخلی چین است و پکن در این حوزه هیچ دخالت خارجی را تحمل نمی‌کند.

در پی انتشار گزارش روز دوشنبه رسانه آمریکایی مبنی بر احتمال ارسال هزاران پهپاد و شناور بدون سرنشین از آمریکا به تایوان در حمله احتمالی چین به این جزیره، پکن از واشنگتن خواست دست از ایجاد تنش در تنگه تایوان برداشته و ارتباط نظامی خود با تاییه را قطع کند. «لیو پنگیو» سخنگوی سفارت چین در ایالات متحده گفت آمریکا باید فروش تسلیحات به تایوان را متوقف و ارتباطات نظامی خود با این جزیره خودگردان را قطع کند.

اظهارات این دیپلمات چینی پس از آن مطرح شد که «سامونل پاپارو» رئیس فرماندهی هند و اقیانوس آرام ایالات متحده گفت در صورت حمله چین به تایوان، آمریکا قصد دارد در طرحی به نام «هل‌اسکیپ» هزاران پهپاد و شناور بدون سرنشین را برای کمک به تاییه ارسال کند.

سخنگوی سفارت چین در ایالات متحده در بیانیه‌ای در پاسخ به سوآلی درباره این طرح گفت: «ایالات متحده باید به اصل چین واحد و مفاد سه بیانیه مشترک چین و ایالات متحده پایبند باشد، فروش تسلیحات به تایوان و تماس‌های نظامی با این جزیره را متوقف کند و از اقداماتی که می‌تواند باعث تنش در تنگه تایوان شود، خودداری کند.»

سالیچی همچنین نگرانی‌های خود را در مورد نظارت بر انطباق با گواهی‌های کاربر نهایی که قرار است تضمین کند که محصولات نظامی صادر شده به اشخاص ثالث منتقل نمی‌شود، ابراز کرد. وی در المللی خود برای شناسایی می‌شود و در صورت نقض این شرایط چه مجازاتی برای کشورهای واردکننده در نظر گرفته می‌شود؟

علاوه بر این، سالیچی به دنبال اطلاعاتی در مورد معیارهای مورد استفاده برای ارزیابی درخواست‌های مجوز صادرات و اینکه آیا با نهادهای مربوطه مانند وزارت امور خارجه، سازمان اطلاعات، وزارت بازرگانی و وزارت صنعت و فناوری در طول فرآیند تأیید، مشورت می‌شود یا خیر.

او همچنین این سوال را مطرح کرد که آیا صادرات تسلیحاتی که شامل اجزای ساخت خارجی است نیاز به مجوزهای اضافی از کشورهای مبدأ دارد و آستانه محتوای خارجی مشخص شده برای چنین الزاماتی چقدر است؟

در نهایت، سالیچی این سوال را مطرح کرد که آیا قوانین فعلی و احکام ریاست جمهوری در مورد صادرات اسلحه کافی هستند یا قوانین جدیدی برای رفع این نگرانی‌ها باید در نظر گرفته شود؟

سالیچی در یکی از تحقیقات کتبی خود مدعی شد که ترکیه هنوز با هیچ مشکل بین‌المللی در مورد استفاده از تسلیحات صادراتی خود مواجه نشده

در نهایت، سالیچی این سوال را مطرح کرد که آیا قوانین فعلی و احکام ریاست جمهوری در مورد صادرات اسلحه کافی هستند یا قوانین جدیدی برای رفع این نگرانی‌ها باید در نظر گرفته شود؟

سالیچی در یکی از تحقیقات کتبی خود مدعی شد که ترکیه هنوز با هیچ مشکل بین‌المللی در مورد استفاده از تسلیحات صادراتی خود مواجه نشده

در نهایت، سالیچی این سوال را مطرح کرد که آیا قوانین فعلی و احکام ریاست جمهوری در مورد صادرات اسلحه کافی هستند یا قوانین جدیدی برای رفع این نگرانی‌ها باید در نظر گرفته شود؟

این دو جبهه، مثل هم نیستند

اگر ارتش آمریکا از نسل کشی در افغانستان و عراق، سربلند و ابرومند بیرون رفت، رژیم صهیونیستی هم در جنگ غزه پیروز خواهد شد! این در حالی است که آمریکا به توانمندی‌های خود متکی بود و اسرائیل بدون پشتیبانی آمریکا حتی یک هفته هم سر پا نمی‌ماند. البته وضعیت امروز، با شرایط اشغال افغانستان و عراق، زمین تا آسمان فرق می‌کند. آن روز، جبهه مقاومتی وجود نداشت و اعضای از هم گسیخته آن، غالباً منفعل بودند. اما امروز، جبهه هفت ضلعی مقاومت، عرصه را نه فقط برای رژیم بی‌ریشه اسرائیل، بلکه آمریکا تنگ کرده است.

اسرائیل بعد از هشت ماه نسل کشی و کودک کشی، در نقطه آغازین شکست در جا نمی‌زند؛ بلکه هم هیبت نظامی اش فرو ریخته، هم ثبات و اقتصادش زیر چادر اکسیژن است، هم در سازمان ملل و دیوان لاهه به عنوان رژیم نسل کش شناسایی شده، و هم با موج جهانی نفرت رو به رو است. دو جبهه مثل هم نیستند و دنیا امروز بهتر از هر زمان دیگر، این تفاوت را می‌فهمد:

جبهه‌ای که قدرتش روز افزون شده و آن قدر شجاعت و دارای اعتماد به نفس دارد که اقتدارش را به ارتش آمریکا و اسرائیل نشان بدهد و ناو آیزنهاور و نفتکش‌های غربی و پهپاد‌های نظامی فوق مدرن را هدف بگیرد، و در عین حال، در غزه و در سخت‌ترین شرایط، با اسیران مدارا کند؛ و جبهه شوری که قدرتش را پشتوانه چند ده سال جنایت بی حد و مرز قرار داده بود، اما حالا در میانه میدان درمانده شده و زورش به زنان و کودکان می‌رسد.

ارتش آمریکا و اسرائیل دیروز، ۶۰۰ شهروند غیر نظامی را در النصیرات غزه به خاک و خون کشیدند تا چهار اسیر را آزاد کنند و ضمناً چند نفر از کماندوهای شان کشته و مجروح شدند. این در حالی است که صهیونیست‌ها با همین رفتار از سر استیصال، بیش از ۷۰ اسیر خود را کشته‌اند!! رفتار هیستریک اسرائیل پس از سرشکستگی عمیق ۸ ماهه، با رفتار هیچ دولت متعارف و باثباتی قابل قیاس نیست. ارتشی که ۷۶ سال است بر فلسطین مسلط است، هنوز بعد از ۸ ماه نتوانسته موفقیت میدانی در منطقه ۳۶۰ کیلومتر مربعی غزه به دست آورد، آن هم با وجود نقش آفرینی تمام عیار آمریکا و ناتو.

دولت اردوغان نگران این نیست که تسلیحات صادر شده‌اش به کجای رود

است. با این حال، این ادعا نادرست است. در سال ۲۰۲۱، نمایندگان مخالف در مجلس از توافقنامه نظامی امضا شده با اتیوپی با هدف بهبود روابط نظامی و اشتراک اطلاعات انتقاد کردند، به ویژه که اتیوپی و مصر درگیر اختلاف بر سر سد نیل بودند. آنها هشدار دادند که ممکن است اتیوپی از تسلیحات یا پهپادهای نظامی ترکیه علیه مصر استفاده کند و به طور بالقوه جرقه بحران جدیدی بین آنکارا و قاهره شود، آن هم درست زمانی که ترکیه در تلاش بود تا روابط خود را با مصر ترمیم کند.

در سال ۲۰۲۲ روابط نظامی ترکیه و اتیوپی پس از آنکه ارتش اتیوپی در ۷ ژانویه ۲۰۲۲ با هواییمهای بدون سرنشین خریداری شده از ترکیه به مدرسه ابتدایی پر از کودکان، زنان و مردان مسن حمله کرد، در دستور کار بین المللی قرار گرفت. دست کم ۵۹ غیرنظامی کشته و ده‌ها تن دیگر زخمی شدند. تا آن زمان مشخص نبود که ترکیه هواییمهای بدون سرنشین به اتیوپی فروخته است. بقایای تسلیحات به دست آمده از این سایت مشخص شد که بمب‌های هدایت‌شونده MAM-L (مهمات میکرو هوشمند) تولید شده توسط Roketsan ترکیه و جفت انحصاری با هواییمهای بدون سرنشین Bayraktar ساخت ترکیه هستند. بنا بر گزارش‌ها، سفارت

مخالفین دولت اردوغان، او را به بی توجهی به مسئولیت بین المللی خود برای اطمینان از اینکه سلاح‌های صادراتی به نهایی ناخواسته نمی‌رسد، متهم کرده‌اند. اوغوز کان سالیچی، از معاونین حزب جمهوری خواه خلق (CHP) در یک سوال کتبی پارلمانی خطاب به یاشار گولر وزیر دفاع گفت که رشد صنعت دفاعی ترکیه مسئولیت‌های بین‌المللی ترکیه را نیز افزایش داده است.

سالیچی مجموعه‌ای از تحقیقات کتبی را به گولر ارائه کرده و عملکرد و مسئولیت‌های این وزارتخانه در مورد صادرات تسلیحات را زیر سوال برده است، او تعداد درخواست‌های مجوز صادراتی را که در دهه گذشته تایید و رد شده‌اند، زیر سوال برد و به دنبال این بود که از مهمات نظامی ترکیه علیه ترکیه یا منافع آن استفاده نشود.

علاوه بر این، وی در مورد اقدامات لازم برای جلوگیری از استفاده از سلاح‌های صادراتی در اقداماتی که می‌تواند منجر به تحریم‌های بین‌المللی علیه ترکیه شود، سوال کرد.

ارتباط برنامه ریزی شهری، مسکن و کاهش رشد جمعیت

برزین جعفرتاش

اندیکسده اقتصاد مقاومتی در آستانه برگزاری انتخابات ۱۴۰۳، یک بسته سیاستی را تحت عنوان «مسیر دولت چهاردهم» شامل کلان ایده حکمرانی، ۱۰ مسئله اولویت دار کشور و راهبردهای حل آن منتشر کرد تا از این طریق، به تعیین مسیر دولت آینده کمک نماید. در این راستا برزین جعفرتاش کارشناس مرکز مطالعات استراتژیک مجمع کارآفرینان ایران در گفتگو با مسیر اقتصاد گفت: چهار اولویت اصلی اقتصادی تعریف شده در این بسته سیاستی یعنی بی اثر کردن تحریم، توسعه صنعتی هدفمند با محوریت نظم جدید، مدیریت نرخ تورم در حد بهینه توسعه صنعتی و حمایت معیشتی موثر و هدفمند مولفه‌های درستی هستند، هرچند که سه مورد از آن‌ها تا حدودی با یکدیگر هم‌پوشانی دارند.

مدیریت اقتصاد کلان باید در چارچوب توسعه صنعتی تبیین شود جعفرتاش چهارگانه‌ای که به عنوان اولویت‌های اصلی اقتصادی تعریف شده را چارچوب مدیریت اقتصاد کلان توسعه‌ای نامید و افزود: تعریف و مفهوم مدیریت اقتصاد کلان و مباحث مربوط به تحریم‌ها باید در چارچوب توسعه صنعتی تبیین شود، حتی اصلاح نظام رفاهی نیز تا حد زیادی با موضوع توسعه صنعتی مرتبط و در هم تنیده است. وی ادامه داد: در سطح کلی، این چارچوب را بسیار می‌پسندم. رویکرد توسعه‌ای این چارچوب که توسعه صنعتی، به ویژه توسعه صنایع

وی افزود: در خصوص بحث مسکن اجتماعی یا مسکن حمایتی، موضوع صحت این بحث یا بحث نظام رفاهی تجمیعی و جلوگیری از تنوع مکانیزها، ناکارآمدی و نشستی‌ها، قابل تأمل است. این موضوع نیز حائز اهمیت است که تنوع مکانیزم‌ها در این زمینه می‌تواند راهگشای بسیاری از چالش‌های موجود باشد.

اقتصاد سیاسی و تقسیم کار ملی قابلیت اضافه شدن به بسته سیاستی را دارند

کارشناس مرکز مطالعات استراتژیک مجمع کارآفرینان ایران گفت: در حال حاضر، اضافه چند بند دیگر به این بیانیه سیاستی، مانند بحث اقتصاد سیاسی یا تقسیم کار ملی، محتمل به نظر می‌رسد. به عقیده من، باید به طور صریح مشخص شود که در این نقشه صنعتی شدن، دولت چه صناعی را در اولویت قرار می‌دهد، بخش شبه دولتی چه نقشی در پیشبرد هر بخش صنعتی ایفا خواهد کرد و وظایف بخش خصوصی در این زمینه چه خواهد بود.

وی افزود: در واقع، هدف این است که به جای رقابت، بازیگران مختلف در زمین یکدیگر به همکاری بپردازند و زنجیره‌ای را تکمیل کنند که به ارتقای کل کشور و منفعت همگان منجر می‌شود. حتی اگر دولت منحل شود، بخش عمومی، شبه‌دولتی و مردم همچنان به ایفای نقش خود ادامه خواهند داد. این منفعت مشترک، حمایت از آن سیاست‌ها را افزایش خواهد داد.

ارائه ۴ اولویت برای حکمرانی اقتصاد بسیار ارزشمند است

جعفرتاش گفت: به طور کلی، من این رویکرد جامع را که حاکمیت اقتصاد را به چهار اولویت محدود می‌کند، بسیار می‌پسندم. به نظر من، این امر دستاورد ارزشمندی است، به جای اینکه ده، بیست یا پنجاه اولویت وجود داشته باشد. روح کلی این رویکرد، که به نظر من می‌توانست بیشتر مورد تأکید قرار گیرد، این است که صنعتی شدن در واقع هدف اصلی و مسیر نجات است.

وی افزود: به طور قطع، با افزایش بهره‌وری و رونق صنعت، می‌توان به حل معضلات کلان اقتصادی، تراز پرداخت‌ها، فقر، نابرابری و نظام رفاهی جامعه پرداخت. شایان ذکر است که در این میان، به یکی از چهار رکن اصلی توسعه اقتصادی اشاره شده است که این امر حائز اهمیت است.

این کارشناس اقتصادی در پایان خاطر نشان کرد: با قاطعیت می‌توان گفت که بنده این بسته را می‌پسندم. امیدوارم این بسته مورد توجه قرار گرفته و نامزدها به آن عنایت داشته باشند. به نظر من، رویکرد ارائه شده در این بسته نسبت به «بنای ایران» گامی نو و مترقیانه محسوب می‌شود و این امر می‌تواند نقطه قوت اصلی آن تلقی گردد.

ثبات در قوانین؛ الزام جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی

فردین کریمی

مسعود پزشکیان، در برنامه گفت و گوی ویژه خبری با تأکید بر مسئله لزوم توجه به سرمایه‌گذاری، با اشاره به ظرفیت مناطق آزاد تجاری - صنعتی، عدم ثبات در قوانین و مقررات مناطق آزاد و مواجهه نادرست مجلس با قوانین این مناطق را یکی از عوامل عدم موفقیت کشور در جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی دانست.

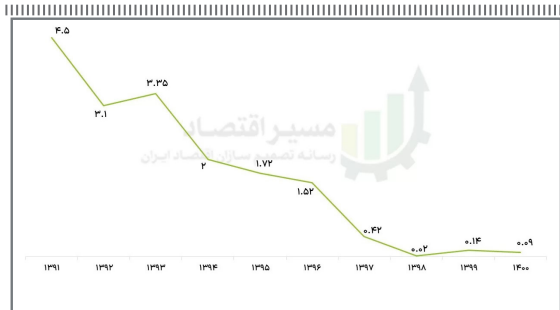
نگارنده ضمن تأیید این نکته معتقد است، مناطق آزاد بسترهایی با وسعت جغرافیایی محدود و محصور هستند که متناسب با قوانین و مقررات و حکمرانی اختصاصی خود تاسیس و اداره می‌شوند تا از چالش‌های سرزمین اصلی به خصوص فرآیندهای اداری، عدم ثبات در قوانین و مقررات، مدیریت‌های چندگانه و... در حوزه‌های سرمایه‌گذاری، تولید و تجارت به دور باشند و سرمایه‌گذاران با اطمینان خاطر بیشتری به فعالیت اقتصادی در این مناطق بپردازند.

تجربه سه دهه گذشته نشان می‌دهد مناطق آزاد تجاری - صنعتی ایران از چنین ثباتی برخوردار نبوده و دستگاه‌های مختلف و نهادهای قانون‌گذار ملی با تسری قوانین به مناطق آزاد، آن‌ها را از کارکرد اصلی خود دور کرده و امنیت لازم برای حضور سرمایه‌گذاران در این مناطق را از بین برده‌اند. تأمین پیش‌نیازهای جذب سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد تجاری - صنعتی از مسائلی است که باید مورد توجه دولت چهاردهم قرار بگیرد.

آنچه آمارهای بین‌المللی از دستاوردهای دولت سیزدهم روایت می‌کنند...

آیا میدانید؟ بر اساس آمارهای صندوق بین‌المللی پول اقتصاد ایران در سال ۲۰۲۳ توانسته با کنار زدن استرالیا و لهستان در جمع ۲۰ اقتصاد بزرگ دنیا قرار گیرد.

ایران در سال ۲۰۲۲ به عنوان بیست و یکمین اقتصاد بزرگ دنیا بود اما در سال ۲۰۲۳ با تولید ناخالص داخلی ۱۷۳۵ میلیارد دلاری بر اساس شاخص قدرت خرید تا رتبه ۱۹ بالا آمده است. استرالیا و لهستان که در سال ۲۰۲۲ بالاتر از ایران قرار گرفته بودند در سال ۲۰۲۳ به ترتیب در رتبه های ۲۰ و ۲۱ پایین تر از ایران جای گرفته‌اند.

نرخ رشد موجودی سرمایه خالص کل در ایران

بر اساس نمودار فوق، نرخ رشد موجودی سرمایه افزایش نسبی اندکی را در سال ۱۳۹۳ داشته اما به وضوح در یک دهه گذشته، روند کاهشی را طی کرده است. میانگین این نرخ طی سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۶، ۱۳۹۶، ۷/۲ درصد و این مقدار برای سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰، ۲/۰ درصد بوده است.

همستر کامبت در بازار پیش‌عرضه صرافی کوکون لیست شد

تحویل جدید به معامله‌گران اعلام خواهد شد. سفارش‌های تکمیل نشده در صورت بسته شدن پیش‌بازار، لغو می‌شوند.

کوکون می‌گوید در صورت لغو عرضه‌ی توکن همستر، تمامی سفارش‌های پیش‌بازار آن باطل خواهند شد و وجوه بلوکه شده ظرف مدت یکروز کاری به حساب کاربران بازگردانده می‌شود و هیچ کارمزدی از آن‌ها دریافت نخواهد شد.

طبق نقشه‌ی راه رسمی همستر کامبت، عرضه‌ی رسمی توکن‌های این پروژه در ماه جولای ۴۲۰۲ (تیر و مرداد ۱۴۰۴) انجام خواهد شد و بنابراین برای اطلاع از لیست شدن رسمی توکن‌های آن باید منتظر انتشار این خبر از طرف تیم توسعه‌دهنده‌ی همستر باشیم.

این مقاله حاوی توصیه‌ی اقتصادی زومیت نیست. خطر از دست دادن سرمایه در هر سرمایه‌گذاری‌ای وجود دارد و فرد باید پس از مطالعه و تحقیق، خودش تصمیم نهایی را اتخاذ کند و مسئولیت آن را برعهده بگیرد.

صرافی کوکون اعلام کرد توکن همستر کامبت که با نماد RTSMH شناخته می‌شود، از فردا ۲۱ ژوئن (۲۲ خرداد ۱۴۰۴) در پیش‌بازار (tekraM-erP) این صرافی لیست و معاملاتش به صورت محدود آغاز خواهد شد.

پیش‌بازار یا بازار پیش از عرضه، برای عرضه‌ی غیررسمی رمزارزها طراحی شده است. این نوع بازارها برای کمک به تأمین نقدینگی، تعیین قیمت و افزایش آمادگی جامعه‌ی توسعه‌دهندگان ایجاد شده‌اند.

جزئیات بیشتر در مورد زمان بندی پیش‌بازار RTSMH در کوکون، به زودی اعلام خواهد شد. نکته‌ی مهم اینکه در صورت تأخیر یا لغو عرضه‌ی توکن، سفارش‌های پیش‌بازار نیز به تعویض خواهد افتاد و حتی احتمال لغوشدن آن وجود خواهد داشت.

طبق اعلام کوکون، در صورت تأخیر در عرضه‌ی رسمی توکن‌های همستر، سفارش‌های تکمیل شده در پیش‌بازار این صرافی همچنان معتبر باقی خواهد ماند و زمان

مواجهه درست دولت چهاردهم با تحریم چیست؟

محمد امینی رعیا

کشور نیازمند یک «کلان ایده حکمرانی» منسجم است که بتواند مبتنی بر آن، «مسائل اولویت‌دار» را به صورت پایدار حل نموده و با سرعت بیشتر، پیشرفت را محقق نماید. این کلان ایده حکمرانی باید ۴ مولفه مهم «بی‌اثر کردن تحریم»، «توسعه صنعتی هدفمند با محوریت نظم جدید»، «مدیریت نرخ تورم در حد بهینه توسعه صنعتی» و «حمایت معیشتی موثر و هدفمند» را لحاظ کرده باشد.

۱. بی‌اثر کردن تحریم
یعنی «عوامل اثرگذاری تحریم» که ناشی از «نقاط غیرمقاوم اقتصاد ایران» و یا «ناکارآمدی در حکمرانی اقتصادی» است و منجر به تضعیف کشور می‌شود، برطرف گردد.

رویکرد تلاش برای دور زدن تحریم در حوزه ارزی به ایجاد یک نظام غیررسمی (تراستی) گسترده در مبادلات تجاری بین‌المللی با هزینه‌ها و ریسک‌های فراوان تبدیل شده است و با وجود حل مسائل جاری و بحرانی، نمی‌تواند پاسخی معتبر و بلندمدت باشد.

رویکرد دیگر تلاش برای برداشتن تحریم است و تا زمانی که دلیل اصلی «وضع تحریم» یعنی «جلوگیری از توسعه قدرت و نفوذ منطقه‌ای و بین‌المللی ایران» رفع نشود و تحریم آثار مدنظر دشمن را بر اقتصاد کشور داشته باشد، محقق نخواهد شد.

رویکرد کشور در مواجهه با تحریم باید «بی‌اثر کردن تحریم» باشد و این مهم «تنها راه برداشتن تحریم» است. در واقع زمانی که عوامل اثرگذاری تحریم در اقتصاد ایران رفع شود، تحریم بی‌اثر می‌شود و آنگاه پیگیری برداشتن تحریم می‌تواند اثربخش باشد. در غیر این صورت، برداشتن تحریم مگر به صورت نمایشی و کم اثر ممکن نخواهد بود و امکان اعمال تحریم‌های مجدد نیز وجود خواهد داشت.

دردولت سیزدهم کرامت اهالی فرهنگ و هنر حفظ شد

عبدالحمید قدیریان

زمان بر بودن غبار رومی از غفلت تاریخی نسبت به صنایع دستی

مریم جلالی - احسان میراب زاده - احسان خالقی

دکتر مریم جلالی، معاون صنایع دستی و هنرهای سنتی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در برنامه «گفتگوی فرهنگی» در مورد اهمیت صنایع دستی در اقتصاد و هویت کشور بیان داشت: معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی وزارت میراث فرهنگی در این راستا در گام اول اقداماتی چون اعتماد به بخش خصوصی و انسجام درون سازمانی را انجام و در گام بعدی بایستی هم افزایی برون سازمانی انجام شود که به همین جهت نیز تفاهم نامه‌های زیادی امضا شده است.

وی با اشاره به برخی از مشوق‌هایی که برای حمایت از هنرمندان حوزه صنایع دستی در نظر گرفته شده است بیان داشت: باید هنرمندان حوزه صنایع دستی به صنعتگران و صنعتگران به بازرگانان متصل شوند تا در بستر گفتگمانی این حوزه توسعه یابد.

جلالی تصریح کرد: تا زمانی که صنایع دستی یک رویکرد فرهنگی تحلیلی و موزه‌ای دارد به آنچه که مد نظر توسعه است نمی‌رسد لذا بایست صنایع دستی در حوزه کسب و کار دیده شود.

معاون صنایع دستی و هنرهای سنتی وزارت میراث فرهنگی اظهار داشت: صنایع دستی یک امر فرابخشی است و بایستی همه دستگاه‌های موظف در این حوزه سهم خود را در حوزه اقتصاد هویت بنیان صنایع دستی ایفا کنند.

وی گفت: به منظور تقویت حوزه صنایع دستی اولین گام تقویت توجه نسبت به ظرفیت‌ها و فاصله گرفتن از توصیف‌ها و تبیین در ادبیات طراحی، کیفیت سازی، کاربردی سازی، مشتری یابی، برند سازی و بازار سازی است.

سهم ناچیز صادرات صنایع خلاق فرهنگی در کشور

احسان میرابزاده اردکانی، پژوهشگر حوزه میراث فرهنگی و صنایع دستی نیز در این برنامه گفت: سهم صنایع خلاق فرهنگی کشور در صادرات ۷۴ هزارم درصد در جهان است که این عدد در استحقاق کشور نیست.

وی ادامه داد: غیرغم اینکه ایران از نظر تنوع رشته در حوزه صنایع دستی در رتبه اول جهان قرار دارد و همچنین از نظر تعداد شهرها و روستاهای ثبت شده جهانی نیز در رتبه اول جهان قرار گرفته است و به لحاظ کیفیت آثار صنایع دستی و هنر دست هنرمندان کیفیت بالایی دارد ولی جایگاه ایران در صادرات صنایع دستی در رتبه ۴۰ جهان قرار دارد.

وی تصریح کرد: برای افزایش سهم صادرات صنایع دستی با توجه به اینکه صنایع دستی ایران در دنیا طالب و خواهان زیادی دارد، بایستی تولیدکنندگان طراحی و بسته بندی صنایع دستی را جدی بگیرند.

میراب زاده ادعان داشت: هنر در نقشه ژنتیکی ایرانیان قرار دارد و هدایت این هنر به سمت و سوی بهره وری بیشتر تدابیر ویژه می‌خواهد

وی بیان داشت: بسیاری از فعالان حوزه صنایع دستی از اصول مدیریت پروژه غافل هستند در صورتی که اصول مدیریت پروژه را بدانند می‌توانند در تحقیق و توسعه و بازاریابی به درستی سرمایه گذاری کنند و تکنیک‌های هنر را بشناسند و آموزش‌های خوبی ارائه کنند.

برگزاری کلاس‌های آموزشی در حوزه صنایع دستی به صورت رایگان در تهران

احسان دهقانی، معاون صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی استان تهران نیز بیان داشت: ظرف یک ماه آینده در تمام شهرستان‌های استان تهران، کلاس‌های آموزشی رایگان با اساتید نشاندار و درجه یک حوزه صنایع دستی برگزار خواهد شد.

وی گفت: این دوره‌ها در بیش از ۳۰ رشته متعدد صنایع دستی تهران برگزار می‌شود و علاقمندان می‌توانند جهت اطلاع از بازه زمانی و محل برگزاری کلاس‌ها با معاونت صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی استان تهران تماس بگیرند. دهقانی ادعان داشت: در این راستا همچنین تفاهم نامه‌ای انجام و مقرر شده مستند نگاری آموزش‌ها به صورت رایگان در فضای اینترنت توزیع شود.

معاون صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی استان تهران با تاکید بر اینکه حوزه صنایع دستی هم‌نیازمند تحقیق و توسعه است، بیان داشت: تحقیق و توسعه موجب می‌شود جریان در این حوزه به سمت و سوی کاربردی شدن، پررنگ شدن و ملموس شدن برود و سهم صنایع دستی از یک اقتصاد کشور پر رنگ تر شود.

این روزها مصاحبه‌های زیادی در خصوص شهدای خدمت دیده می‌شود که بسیار هم شیرین و جذاب است. دولت سیزدهم از بدو شروع به کار، فضای جدیدی در ارتباط با خدمت رسانی به مردم ارائه کرد و امید را در بین مردم افزایش داد.

همانطور که رهبر معظم انقلاب فرمودند، سبک مدیریت [آقای رئیس] در بین همکاران خودش یک سبک ویژه‌ای بود، با صمیمیت همراه بود؛ با همکارانش، با وزراء یا مدیران دولتی با صفا و صمیمیت رفتار می‌کرد. برای مردم، کرامت قائل و عزت قائل بود. به جوان‌ها برای اظهار نظر میدان می‌داد، حرمت مردم را نگه می‌داشت. به جوان‌ها اعتماد می‌کرد، جوان‌ها را تکریم می‌کرد و این رویکرد تکریم، ارزشمند و مبتنی بر نسخه‌های قرآنی بود.

اگر در مورد فرهنگ و هنر در دولت سیزدهم بخواهیم صحبت کنیم، بهتر است بگوییم که در کنار خدمات رسانی‌هایی که ارائه دادند، رئیس جمهور شهیدمان با میراثی که از دولت قبل به او رسید، فرصت کافی پیدا نکردند تا به معضلات بر زمین مانده فرهنگی به صورت ریشه‌ای بپردازد و طبیعتاً رئیس جمهور بعدی با همین چالش‌ها و همین مشکلات فرهنگی روبه‌رو خواهد بود.

صرف اینکه ما امکانات تولید آثار هنری را در جامعه زیاد کنیم یا آموزش‌های هنری را در جامعه افزایش دهیم، که در دولت سیزدهم اتفاق افتاد، مشکلی از فرهنگ حل نمی‌کند. به نظرم برای حل مشکلات فرهنگی باید به سمت مباحث ریشه‌ای‌تر برویم و از پایه، نسبت به اساس اندیشه حاکم بر فرهنگ و هنر و رسانه بازنگری داشته باشیم. چند ماه قبل از شهادت آیت الله رئیسی در ملاقاتی که با ایشان داشتم همین بحث را خدمتشان مطرح نمودم که باید به بحث فرهنگی ریشه‌ای نگاه کنند.

آن بزرگوار نظرم را برای حل نزل فرهنگی که سالهاست دچارش شده‌ایم پرسیدند و من در جواب خدمتشان عرض کردم که باید به نگرش فرهنگی انقلاب باز گردیم، یعنی همان فضای توحیدی که امام خمینی(ره) برای فرهنگ انقلاب ایجاد کردند. باید به سمت فرهنگی برگرفته از معارف قرآنی برویم، فرهنگی که در آن زمان استقبال پر شور مردم را به همراه داشت و آن رفتارهای زیبا و الهی را در دوران انقلاب و جنگ ایجاد نمود.

خدا لعنت کند نفوذی‌ها و کوفه‌فکران را که با رفتار خود باعث شدند از آن گوهر فرهنگی خاطراتی تلخ برای مردم و دلسوزان به جای بماند و هرگاه از آن دوران سخن به میان می‌آید طعنه‌ها و نگرانی‌ها مطرح می‌شود. از دورانی که زمین به آسمان نزدیک شده بود و هرکس که قصد دیدن حقیقت را داشت با سهولت دست خدا را می‌دید و از بودن در محضر الهی لذت می‌برد و رشد می‌کرد، ولی رفتارهای افراطی توسط افرادی که اکثراً با گذشت زمان ۱۸۰ درجه تغییر جهت دادند صحنه‌هایی بی‌تناسب با فرهنگ ناب انقلاب شکل گرفت.

متأسفانه دولت‌ها هم با رقرار گرفتن در زیر فشار مشکلات و دشمنی‌ها و خیانت‌های افراد داخلی و نداشتن تجربه و تئوری تبیین شده جهت راهکارهای حل مشکلات اجرایی، رو به سوی نظرات خود ساخته آوردند و هر کدام به خیال خود در لوج دلسوزی مسیری برای انقلابی

که صاحب داشت مطرح و در پیش گرفتند که این امر موجب شد تا از اصل فاصله گرفته و دچار نزول فرهنگی شویم.

فرست کم رئیس جمهور در مقابل حجم عظیم مشکلات شهید رئیسی مدام از این شهر به آن شهر می‌رفت تا مشکلات روزانه مردم اعم از آب و برق و تاسیسات و ... را حل کند. او سعی داشت تا مشکلات را بنیادین کار کند و با هر مشکلی که روبرو می‌شد تلاش می‌کرد تا مشکل را بنیادین حل کند و دیدیم که در بحث اقتصادی و زیرساخت‌های کشور و کارخانه‌هایی که راهاندازی شد در حد توان مالی و زمانی اهتمام خوبی داشتند

ولی حجم مشکلاتی که بجا مانده بود به قدری است که فرصت پیدا نکردند تا به حل مشکلات فرهنگی به صورت ریشه‌ای بپردازند.

معتمد اگر ایشان فرصت پیدا می‌کردند به بحث فرهنگ به صورت بنیادین می‌پرداختند و در جهت حل آن اقدام می‌نمودند. باید امید داشت تا دولت بعدی آنقدر عاقل باشد تا هر چه سریعتر بحث فرهنگ را در دستور کار قرار دهد و سعی در حل آن داشته باشد. این به این معنا نیست که تنها امکانات تولید آثار هنری را افزایش دهند و یا آموزشگاه‌ها را گسترش دهند بلکه به معنای بازسازی فرهنگی است تا برای جامعه فضا ایجاد کند، فضایی که آحاد افراد جامعه را دعوت به حرکت و جوشش برای میل به تعالی کند.

البته لازم به ذکر است که مسئولیت اصلی به گردن اهل علم است ولی دولت‌ها می‌توانند در جهت فراهم‌سازی زمینه‌های تحول و در زمینه مطالبه‌گری‌ها از اهل علم، به میدان بیایند و تاثیرگذار باشند. باید از تجربیات چند سال اول درس گرفت و در گام دوم انقلاب آن خطاها را تکرار نکرد. باید از تجربه کنار گذاشتن فرهنگ ناب انقلاب و روی آوردن به فرهنگ‌های با خاستگاهی غیر از انقلاب اسلامی، عبرت گرفت؛ زیرا باید انتظار آن را داشت که تولیدات هر کدام از این رویکردها ثمرات خود را در پی خواهد داشت، مگر نمی‌توانستیم با متعهد بودن به فرهنگ ناب انقلاب، کشور را به سوی سازندگی پیش ببریم؟ مگر در طی سالهای بعد از انقلاب تاکنون هر جا شاهد رشد علمی و صنعتی هستیم ردیای فرهنگ انقلابی و بسجی را نمی‌بینیم. ما همچنان داریم از فرهنگ سال‌های دفاع مقدس بهره می‌بریم، هر جا کم آوردیم و هر فتنه فرهنگی که رخ داد، از فرهنگ آن دوره و از شهدا بهره بردیم و موانع را کنار زدیم. البته دولت بعدی، هر کسی که می‌خواهد باشد باید این مطالب را متوجه شود که برای رفتن به سمت آن اهدافی که حضرت آقا فرمودند یعنی تمدن نوین ایرانی - اسلامی یک سری پیش‌ساختار، تدارکات و زمینه‌سازی نیاز دارد که باید فراهم سازد.

از جمله آنها ایجاد فرهنگ کرامت از سوی دولت‌ها برای مردم است. در دولت آقای رئیسی ما شاهد آن بودیم که ایشان به فرهنگ نگرش با کرامت به مردم عملاً توجه داشت و برعکس دولتهایی که شعارش

را می‌دادند به این بحث عمل کرد. در دولتهای قبل از آقای رئیسی شما حرف‌های قشنگ می‌شنیدید ولی رفتار قشنگ نمی‌دیدید، در صورتی که در دولت سیزدهم ما رفتارهای زیبا دیدیم و دیدیم که هم کرامت فرهنگ و هنر و کرامت اهل تفکر را در حد توان پاس داشتند و ادامه این رفتار برای شروع اصلاح حرکت فرهنگی مهم است.

دولت باید خود را با برنامه الهی همراه سازد، اگر به اتفاقاتی که در پیرامون ما و در جهان رخ می‌دهد توجه کنیم متوجه می‌شویم که در دوران خطیری قرار داریم. تصور این است که اگر کاندیداهای ریاست جمهوری متوجه بودند که در چه دورانی پا به عرصه گذاشته‌اند اکثراً کنار می‌کشیدند و خود را لایق و آماده این مسئولیت نمی‌دیدند. دولت باید خود را با برنامه الهی همراه سازد و از کنار آیاتی که خدا به ما و جهانیان نشان می‌دهد به سادگی عبور نکنند. مانند همان کاری که در وزارت امور خارجه، شهید امیرعبدهلیان کرد. گویا او خوب فهم کرده بود که برنامه خدا چیست؟

او بخش قابل توجهی از اهتمام خود را در موضوعات مرتبط با مساله اصلی جهان اسلام و این روزهای جهان و علی‌الخصوص مساله فلسطین و بیداری که در دانشگاه‌های اروپا و آمریکا در حال رخ دادن است به کار برد تا با برنامه الهی همراه شود. دولت آینده باید به اتفاقات پیرامونی نگاه کند و تحلیل و تبیین درست داشته باشد. الحمدلله ما یک ناخدای حکیم و خرمدند یعنی حضرت آقا را داریم که خدا به ما عطا کرده، در این زمینه کم نمی‌آوریم و بهترین تبیین را می‌توانیم از ایشان دریافت کنیم. چقدر خوب است که دولت بعدی در بحث کلان، همچون شهید رئیسی چشم به دهان رهبری داشته باشد تا خداوند به او عزت دهد.

باید توجه داشت که هرچه به ظهور نزدیک‌تر می‌شویم و حضور نور خدا را در دنیا بیشتر احساس می‌کنیم، مانند بیداری قلب‌های اروپایی‌ها و آمریکایی‌ها و دیگر کشورهای جهان، مانند ایمانی که در قلب مردم غزه رخ نشان می‌دهد و می‌درخشد و ... غیور بودن خداوند هم در مقابل اعمال ما بیشتر خواهد شد، یعنی خداوند به سادگی از اشتباهات ما نخواهد گذشت. اگر آگاهانه پیش برویم ان‌شاءالله آینده توراتی در پیش خواهیم داشت و اگر آگاهانه به پیش نرویم آینده سختی در پیش خواهیم داشت. به عنوان یک فرد فرهنگی این مطلب به نظرم بسیار مهم است.

مرزی میان هنرهای تجسمی و سنتی قائل نیستیم

محمد خراسانی زاده

محمد خراسانی زاده مدیرکل هنرهای تجسمی و سرپرست موزه هنرهای معاصر تهران که روز گذشته برای بازدید از رویداد «فرش پرند» در موزه فرش ایران حضور پیدا کرده بود، درباره برگزاری این رویداد گفت: نکته مهم اینجاست که مرز شفاف و مشخصی میان قالب‌های مختلف هنری وجود ندارد. یعنی نمی‌توانیم بگوییم از نقطه‌ای تا نقطه دیگر، هنرهای سنتی قرار دارد و سپس این نقطه قطع و مرز مستحکمی در میان کشیده می‌شود و پس از آن هنرهای تجسمی آغاز می‌یابد. حتی بعضی هنرها به واسطه تلفیق تصویر، رسانه و هنر هست شکل می‌گیرند.

او افزود: در ایامی که با صنایع دستی پیوند خورده و غالباً تفکر بر این است که این حوزه پدیده مجزایی نسبت به هنر باشد، دوستان ما تصمیم گرفتند که هنرهای تجسمی را با هنر سنتی در حوزه فرش تلفیق کنند و یک اتفاق تعاملی و هنرمندانه را در موزه فرش ایران رقم بزنند. بر این اساس، فرش‌هایی که برآمده از هنرهای باستانی ما ایرانیان است و نمادهایی از آنچه در گذشته درخشان فرهنگ و هنرمان باقی مانده به شمار می‌آید را در معرض دید مردم گذاشته‌اند. این رویداد نشان می‌دهد که چنین مرزهایی منقطع و هنرها درهم تنیده هستند. در روزهای گذشته که بنده دیدم که یکی از استادان

گفت: این دو چندان از یکدیگر قابل تفکیک نیستند. فرش‌های متعددی در همین موزه فرش وجود دارد که اتفاقاً روی تصاویر چاپ شده در همین رویداد هم وجود داشت. در همین تصویرسازی‌هایی که روی فرش‌ها می‌بینیم، تصویری از یک گوزن وجود داشت که با نقوش قشقایی تلفیق شده و یک فرش را شکل داده بود. در اینجا تنها ابزار ما تغییر کرده و هنرمند کماکان چیزی را که در ذهن داشته، به یک اثر

ملموس تبدیل کرده است اما به جای این که از رنگ و بوم استفاده کند و یا از کاغذ و آبرنگ بهره ببرد، از گره و تار و پود بهره جسته است. بنابراین کماکان ما به آن هنر تجسمی می‌گوییم. بنابراین فرش به همان اندازه که هنر سنتی محسوب می‌شود، بر مبنای نقش ماه‌ها و موتیف‌هایش می‌تواند در دسته هنرهای تجسمی نیز مورد مطالعه قرار گیرد.

و سوسه بایستند. همچنین درصدد این است زمینه‌ها و بسترهای جرم‌زا را از بین ببرد. این زمینه‌ها ممکن است سیاسی باشد یا اقتصادی یا فرهنگی باشد. در تحقیقی که درباره سیاست جنایی اسلام و ایران داشتیم بخشی از بحث ما به این مسئله اختصاص پیدا کرده که ما از قرآن چه راهبردهایی می‌توانیم در راستای پیشگیری اجتماعی از جرایم علیه تمامیت جسمانی و حیات انسان استفاده کنیم.

■ **پایه‌های افق برتر اسلام در روابط اجتماعی**

به نظر می‌رسد از آیات قرآن استفاده می‌شود راهبردهای پیشگیری در بحث صیانت از حیات انسان در دو بخش قابل دسته‌بندی است؛ یکی راهبردهای پیشینی و یکی راهبردهای پسینی. پیشینی یعنی پیش از به وجود آمدن اختلاف و نزاع. قرآن راهکارهایی ارائه کرده تا اختلاف و نزاع در روابط انسان‌ها پیش نیاید. در بحث راهبردهای پیشینی چند راهبرد را توانستم سامان بدهم یکی اینکه اسلام درصدد این است در بحث روابط اجتماعی یک افقی را طراحی کند که اگر این افق طراحی شود خیلی از نزاع‌ها و اختلافات به وجود نمی‌آید. من معتقدم این افقی که طراحی شده اینقدر زیبا است که می‌توانیم از آن به افق برتر تعبیر کنیم. اگر این افق دنبال شود زمینه بسیاری از خطاها و نزاع‌ها و اختلافات از بین می‌رود.

این افق برتر را اسلام بر چند پایه بنا گذاشته است که یکی از آنها وحدت است. اسلام بسیار دنبال موضوع وحدت در میان انسان‌ها است. وقتی وحدت دنبال شود موجب می‌شود همدلی و تعاون به وجود بیاید و در پی این همدلی پیشرفت اتفاق بیفتد و آرامش بر افراد جامعه حاکم شود. طبیعی است وقتی این پیشرفت و آرامش در جامعه حاکم شود اختلافات به حداقل فروکش می‌کند چون وقتی تعاون باشد افراد منافع دیگران را منافع خود می‌دانند و طبیعتاً زمینه‌ای برای درگیری پیش نخواهد آمد. وحدت به معنای یگانگی است و اختلاف از دوگانگی به وجود می‌آید. وقتی خدا به وحدت توصیه می‌کند می‌فرماید دچار تشمت و اختلافی بودید که داشت شما را نابود می‌کرد و خدا شما را از این اختلاف نجات داد. بنابراین یکی از پایه‌های این افق برتر در روابط اجتماعی که راهبرد اسلام برای صیانت از حیات انسان است؛ وحدت است.

پایه دیگر این راهبرد محبت و مهرورزی است. اسلام درصدد این است که محبت بین افراد حاکم شود و این محبت و مهرورزی موجب گرمی و صمیمیت بین افراد می‌شود و طبیعتاً از نگاه مهربانانه به هم، اختلاف و نزاع بر نمی‌خیزد. حضرت علی(ع) در نامه به مالک اشتر می‌گوید نسبت به مردم محبت بورز چون یا برادر دینی تو هستند یا مشابه تو در خلق هستند. درست است خطاب نامه به مالک اشتر است ولی خطاب به همه حاکمان و همه مردمان است. پایه دیگر این راهبرد «سلم» است یعنی در روابط اجتماعی مسالمت داشته باشیم. خداوند در

قرآن می‌فرماید: همه شما وارد سلم شوید. یکی از مفسرین می‌گوید سلم یعنی وفاق اجتماعی. این وفاق اجتماعی از بسیاری اختلافات و نزاع‌ها پیشگیری می‌کند.

پایه دیگر این افق برتر و مرتقی، گذشت است. مسلمانان در روابط اجتماعی مکلف هستند در برابر خطای دیگران گذشت پیشه کنند نه اینکه درصدد انتقام باشند. خداوند در شمار صفات متقین مسئله گذشت را مطرح می‌کند. یکی از مفسرین می‌گوید در مقابل خطای دیگران کظم غیظ خوب است ولی کافی نیست و انسان باید از دیگران بگذرد تا در دلش چیزی باقی نماند. دومین راهبرد اسلام نهادینه‌سازی ارزش‌ها است و سعی می‌کند ارزش‌ها را نهادینه کند تا ذاتی انسان شود. یکی از اقدامات در راستای نهادینه‌سازی، تحکیم عواطف لطیف انسانی است. قرآن سعی می‌کند عواطف را در انسان برانگیزد و آن را تقویت و تحکیم کند.

در بحث راهبردهای پسینی چند راهبرد پیش‌بینی شده است؛ یکی اینکه قرآن درصدد این است یک معرفت‌افزایی نسبت به انسان انجام دهد و انسان‌ها نسبت به هم نگاه معرفت‌شناسانه داشته باشند. این امر باید از چند طریق صورت بگیرد تا افراد به ارزش انسانی همدیگر توجه داشته باشند و بدانند انسان چه جایگاه رفیعی دارد. یکی از جهاتی که درصدد معرفت‌افزایی است این است که خداوند انسان را اشرف مخلوقات قلمداد کرده است. راهبرد دیگری که خداوند در پیش گرفته این است که انسان را یادآور شود شما عهده‌ای با خدا بستید و آن عهده‌ی است که به حیات دیگران تعرض نکنید. راهبرد بعدی تشویق به حفظ حیات انسان است.

■ **افتراقی بودن در سیاست کیفری**

در ادامه نشست سیدمحمود میرخلیلی؛ عضو هیئت علمی دانشگاه تهران به عنوان ناقد سخن گفت و اظهار کرد: همانطور که اشاره کردند در جامعه ما بیشتر رویکردها در قوه قضائیه به سمت واکنش و کیفر است و امیدواریم روزی فرهنگ جامعه ما به سمت پیشگیری اجتماعی گرایش پیدا کند. در رابطه با این طرحنامه باید عرض کنم شما در ابتدا اشاره کردید سیاست جنایی اسلام یک سیاست افتراقی است که پیشگیری اجتماعی مهمترین بعد آن است.

وی افزود: افتراقی بودن اصطلاح خاصی است که در سیاست کیفری به کار می‌رود و جایی است که رویکرد کاملاً متفاوت باشد مثل جرایم نظامیان و روحانیون که شرایطش کاملاً متفاوت است. در سیاسی جنایی اگر بخواهیم افتراقی بودن را مطرح کنیم یک موردش تفاوت بزهکاری یقه‌سفیدان و یقه‌آبی‌ها است والا استفاده از این واژه مناسب نیست و اگر اینطور باشد به تعداد همه جرایم، سیاست جنایی افتراقی داریم.

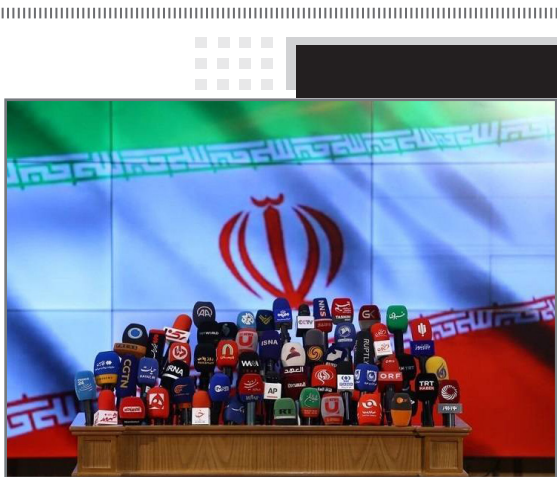
راهبردهای قرآن برای پیشگیری اجتماعی از بزهکاری

علی محمدی - جلال‌الدین قیاسی - سیدمحمود میرخلیلی

کرسی علمی- ترویجی با موضوع ”راهبردهای پیشگیری اجتماعی سیاست جنایی اسلام در صیانت از تمامیت جسمانی انسان“ توسط گروه فقه و حقوق پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی با همکاری مرکز تحقیقات اسلامی مجلس شورای اسلامی به صورت حضوری و مجازی برگزار شد.

این کرسی علمی با حضور حجت‌الاسلام دکتر علی محمدی جور کویه به عنوان ارائه دهنده، حجت‌الاسلام دکتر جلال‌الدین قیاسی و دکتر سیدمحمود میرخلیلی به عنوان ناقد برگزار شد که گزیده مباحث آن را در ادامه می‌خوانید؛

یکی از بحث‌های مهم در جوامع امروز بحث سیاست جنایی است. از آنجایی که حقوق کیفری در مبارزه با بزهکاری ناموفق عمل کرده است این نتیجه‌اندیشمندان را به سمت در پیش گرفتن سیاست جنایی برای مبارزه با بزهکاری سوق داده است. در آموزه‌های اسلامی هم این نگاه دنبال شده و اسلام برای مبارزه با بزهکاری دارای سیاست ویژه است. متأسفانه چیزی که فقهای ما تاکنون کار کردند این است در هر جرمی مجازاتش را بیان کردند در حالی که این آخرین حلقه مبارزه با بزهکاری است و سزاوار است فقهای ما بیایند در هر مورد، سیاست جنایی اسلام را بررسی کنند. مثلاً در جرایم منافی عفت در قفه ما به

شیوه‌تحلیل سوالات سیاستی فضای مجازی

■ **ضرورت تحلیل پیش فرض سوالات سیاستی**

به عنوان حکمران در جایگاه رئیس جمهور، وزیر، نماینده مجلس یا مشاور با مسائل یا سوالاتی متنوع برای قانون گذاری مواجه خواهید شد. به دنبال پاسخ گشتن خوب است اما دقت کنید قبل از پاسخ به هر سوالی دقت در صحت و درستی صورت بندی آن اهمیت دارد. زیرا پاسخ به سوالات مستلزم وقت و هزینه است و اگر سوال درست طرح نشده باشد، به خاطر وجود زوایای پنهان پاسخ تهیه شده ممکن است ما را به سر منزل مقصود نرساند. بهترین راه برای سنجش درستی سوال بررسی پیشفرض‌های بیان شده آن است.

مثال: چه طرحی با چه مشخصاتی منجر به ساماندهی فضای مجازی خواهد شد؟

سوال بالا حداقل دو پیشفرض دارد:

۱.ساماندهی اولویت است

۲.ساماندهی اگر اولویت باشد نیازمند طرح قانونی مجلس شورای اسلامی است

وقتی اولویت پیش فرض اول را زیر سوال ببرید، افق های جدیدی پیش روی شما باز خواهد شد. مثلاً وقتی بیوسید اولویت فضای مجازی کشور چیست؟ پاسخ‌ها به ساماندهی و ذیل آن تنظیم مقررات محدود نخواهد شد. چون ساماندهی از جنس تنظیم مقررات ضرورتاً به توسعه بومی منجر نمی‌شود. توسعه بومی می‌تواند یک اولویت باشد، توسعه نیاز به یک سری موضوعات دیگر دارد.

پاسخ به سوال دوم هم اهمیت بسیار زیادی دارد. زیرا از یک طرف کشور ایران تعداد زیادی قوانین مصوب دارد که بسیاری از آن‌ها در فضای مجازی هم بدون مداخله مجلس شورای اسلامی با اختیارات هیئت وزیران و وزرا قابلیت اعمال دارند. از طرف دیگر بعضی مشکلات اساساً ناشی از عدم اجرای قوانین مصوب قبلی هستند. خیلی وقت‌ها هم سیاست به شکلی است که تصویب آن در مجلس شورای اسلامی خلاف قانون اساسی است اما در شورای عالی فضای مجازی یا در هیئت وزیران به سادگی تصویب می‌شود.

محمد رستم‌پور

■ **چرا نظرسنجی در دوران انتخابات مهم می‌شود؟**

«نظرسنجی میزان الحراره جامعه است.» «نظرسنجی، چکاپ جامعه است.» این دو جمله را در دو سال اخیر شنیدم. اولی از زبان دکتر تقی آزاد ارمکی در برنامه زاویه شبکه چهار که از نظرسنجی و پیمایش به عنوان خدمت علوم اجتماعی به جامعه یاد کرد و دومی از زبان مدیر یکی از معتبرترین مراکز نظرسنجی کشور، پیمایشگران همیشه از عدم اعتنای سیاستگذاران به نتایج و یافته‌های نظرسنجی‌هایی که در کشور در موضوعات گوناگون انجام می‌شود، شکایت دارند و مدیران و تصمیم‌گیران کوشش دارند پیمایش‌ها را روشن زده، انتزاعی و خلاف تجربه‌های پیشینی ترسیم کنند.

ایسپا، مرکز تحقیقات صداوسیما، مؤسسه خرد، مرکز نظرسنجی فراجا و اخیراً یکی دو مرکز دیگر اجرای نظرسنجی مانند مؤسسه افکارسنجی ملت وابسته به مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی و مرکز متا وابسته به مرکز رشد دانشگاه امام صادق علیه‌السلام، مراکز و نهادهایی هستند که به شکل اختصاصی و مستمر در موضوعات مختلف نظرسنجی برگزار می‌کنند. برخی نهادها مانند ایسپا و مرکز تحقیقات صداوسیما غیر از تهران در برخی استان‌های دیگر نیز دفتر و شعبه دارند.

کرونا، مخالفت و مقاومت با نظرسنجی تلفنی در کشور را شکست و نهادها و شرکت‌های مختلف خصوصی و حکومتی با برپایی مراکز تماس کوشش کردند مجری نظرسنجی‌ها و پیمایش‌های ملی باشند. تا پیش از آن، نظرسنجی تلفنی به دلایل گوناگون از جمله خدشه به جامعه آماری رد می‌شد اما بهره‌مندی از این روش و توجه به تجربه جهانی، نظرسنجی تلفنی را از نظر اعتبار به نظرسنجی حضوری نزدیک کرد.

از سال‌ها قبل، هزینه بالای اجرای نظرسنجی و علمی بودن کار پیمایش، برخی را به سمت ساخت نظرسنجی اینترنتی روی بستر وب‌سایت سوق داده بود. مراکز معتبری مانند مرکز نظرسنجی پیو و گالوپ نیز از این روش استفاده می‌کنند. اما برخی اشکالات روشی مانند بی‌اعتنایی به نحوه برگزاری نظرسنجی اینترنتی در غرب که عملاً شدت انتخاب احتمالی مصاحبه‌شوندگان را بالا می‌برد و امکان رأی‌دهی مکرر روی وب‌سایت، عملاً این شکل از نظرسنجی را از ذهن سیاستگذاران خارج کرد.

نظرسنجی؛ از شیادی تا سیاستگذاری

بعد از سال ۱۳۹۶ و جهش صعودی استفاده مردم از شبکه‌های اجتماعی، اندک اندک، داده‌کاوی وارد گفتگوهای رسانه‌ای و تصمیم‌گیری سیاسی شد. لایف‌وب، دیتاک، آزماشگاه دانشگاه تهران، از جمله مراکزی بودند که ضمن ارائه سامانه جمع‌آوری دیتای توئیتر، اینستاگرام، تلگرام و اخیراً آیتا، در تحلیل‌هایی تصویر بردند، تصویر چهره و میزان موافقت و مخالفت کاربران شبکه‌های اجتماعی ارائه می‌دادند. پیمایشگران و داده‌کاوها در بسیاری کشورهای دنیا دوشادوش یکدیگر، نسخه‌های آزمون ایده‌ها را برای کشف دیدگاه مردم و در یک نگاه کلان، رصد افکار عمومی در اختیار دولت‌ها قرار می‌دهند؛ اما در ایران، به رقبای سرسخت و در برخی حوزه‌ها، متخاصم یکدیگر تبدیل شدند.

داده‌کاوها، پیمایشگران را به عقب ماندن از رخدادها و تحولات متهم می‌کنند و در نقطه مقابل، پیمایشگران معتقدند داده‌کاوی هیچ بهره‌ای از کار علمی که بتوان بر آن تکیه کرد؛ ندارد. اگر چه هر دو تا اندازه‌ای درست می‌گویند، دعوای هر دو به دلیل داشتن یک دشمن مشترک مسکوت مانده است: «شیادها».

شیادها، نظرسنجی می‌سازند، به جای داده‌کاوی، با آمار بازی می‌کنند و مخصوصاً هنگام انتخابات سر و کله‌شان پیدا می‌شود. مثل جریانات سیاسی که هیچ شناسه و کنگره و سازمانی ندارند و نزدیک انتخابات، یکپهو مرام‌نامه می‌نویسند و بیانه صادر می‌کنند

شیادهای نظرساز، همیشه درست پیش‌بینی می‌کنند و هیچ‌وقت روش ندارند. در همه ستادها حضور دارند و کاندیداهای طرف قرارداد با آنها همیشه پیروز انتخابات است. اما چرا به آنها اقبال می‌شود؟ چون مراجع اصیل رصد افکار عمومی مورد بی‌اعتنایی و بی‌توجهی قرار

گرفته‌اند. نظرسنجی یا داده‌کاوی هیچ‌گاه در دانشگاه یا حکمرانی، رأی ندارند، با آنکه کرسی دارند. زنگ تفریحتند، با آنکه در برنامه درسی قرار دارند.

شیادهای نظرساز در تازه‌ترین جادو و جنبلی که رو کرده‌اند، نظرسنجی‌های توئیتری، تلگرامی و اینتایی راه می‌اندازند و مرتباً ادعا می‌کنند الف بالاتر است یا ب پایین تر آمده. در فضای هیجانی تبلیغات، اتفاقاً حرف آنها خریدار دارد، چون همیشه دروغ می‌گویند.

چه باید کرد؟ هر نظرسنجی اینترنتی، چه روی وب، چه در بستر شبکه اجتماعی، داخلی یا خارجی، درصدی محل اعتبار ندارد. چون می‌توان آن را دستکاری کرد. نظرسنجی تلفنی یا حضوری چطور؟ اگر مجری و روش معلوم باشد، می‌توان. داده‌کاوی چطور؟ داده‌کاوی بیشتر از نظرسنجی نیاز به تفسیر دارد و هر شکلی از داده‌کاوی، تحت هر عنوانی قابل قبول نیست. چرا اقبال به نظرسنجی و از این دست عناوین در برهه انتخابات زیاد می‌شود؟ چون هیچکس دوست ندارد به کاندیدای بازنده، رأی بدهد.

نظرسنجی	
<p>برای انتخابات ریاست جمهوری کدام را ترجیح می‌دهید؟</p>	
<p>استمرار و ادامه دولت رئیسی</p>	
<div> </div>	<div> </div>
	16.26%
<p>ریل گذاری جدید در سیاست‌های دولت</p>	
<div> </div>	<div> </div>
	55.7%
<p>نظری ندارم</p>	
<div> </div>	<div> </div>
	28.03%
<p><small>تعداد کل رأی: ۱۷۱۸۸</small></p>	

صاحب امتیاز و مدیرمسئول | محمد جواد اهووی
زیر نظر شورای سردبیری

عکس | طه آهووی | گرافیکست و صفحه آرا | سارا کولیوند
روابط عمومی | جهانگیر توسلی | ناظر هنری | محمدرضا مهدیانی
تلفن | ۰۲۱۸۱۰۵۲۰۱۸ - ۰۹۹۳۱۲۴۱۳۴ | آگهی‌ها | ۰۲۱۸۱۰۵۲۰۱۸
نشانی | بلوار کشاورز - خیابان عبدالته زاده - کوچه زیبا - پلاک ۴۴ - واحد ۵
چاپ | صمیم - ۴۴۵۸۲۱۴

FAZAMAJAZI
@ASREGANOON
@ASREGANOON

در دولت سیزدهم کرامت‌آهالی فرهنگ و هنر حفظ شد

ادامه این رفتار برای شروع اصلاح حرکت فرهنگی مهم است. شکلی طبقه‌بندی شده و جذاب ارائه کرده است.

زمان بر بودن غبارروبی از غفلت تاریخی نسبت به صنایع دستی

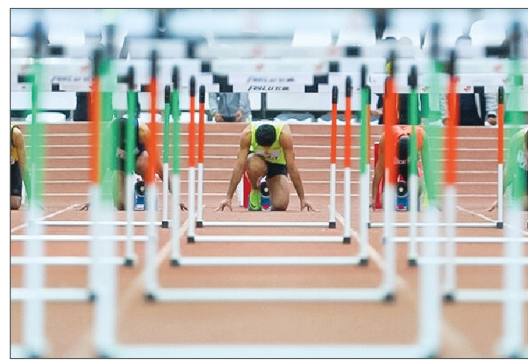
اولین گام تقویت توجه نسبت به ظرفیت‌ها و فاصله گرفتن از توصیف‌ها و تبیین در ادبیات طراحی، کیفیت سازی، کاربردی سازی، مشتری یابی، برند سازی و بازار سازی است.

۱

۱

ادامه باتکلیفی ورزش مادر تا ۱۱ تیر!

اشرف رامین

تیرماه هر کسی را که به عنوان رئیس انتخاب کردید، ما در وزارت ورزش حمایت می‌کنیم. با مطرح شدن نام احسان حدادی از سوی خبرنگاران، معاون وزیر ورزش تعویق انتخابات به خاطر یک نفر خاص را رد کرد: «فدراسیون دوومیدانی یکی از مهم‌ترین فدراسیون‌های ماست و برایش برنامه‌ریزی کرده بودیم. قرار بود تا ۲۴ ساعت قبل از مجمع احراز صلاحیت کاندیداها به ما اعلام شود، اما تعداد زیادی اعلام نشد و با هماهنگی دستگاه‌های نظارتی قرار بر این شد مجمع به تعویق بیفتد. به عنوان وزارت ورزش وظیفه داریم از همه کاندیداها حمایت کنیم و اینطور نیست که از یک کاندیدا حمایت کنیم. حدادی از قهرمانان ملی ماست و همه قهرمانان را همیشه حمایت کرده‌ایم و وظیفه داریم در کنار همه باشیم. برای اینکه حقی از کسی ضایع نشود، انتخابات را به تعویق انداختیم. وزارت ورزش دنبال هیچ‌کسی در انتخابات نیست.»

مجمع عمومی فدراسیون دوومیدانی در شرایطی روز گذشته در آکادمی ملی المپیک برگزار شد که پیش از این قرار بود در این تاریخ رئیس جدید فدراسیون انتخاب شود! یکشنبه شب، درست زمانی که اعضای مجمع انتخاباتی دوومیدانی خود را به تهران رسانده بودند، وزارت ورزش خبر از تعویق انتخابات داد. معاون امور فرهنگی و توسعه ورزش قهرمانی و حرفه‌ای وزارت ورزش علت این تصمیم را عدم وصول تأییدیه نامزدها به این وزارتخانه و جلوگیری از تضییع حق نامزدها اعلام کرد. این مسئله حواشی نیز در پی داشت؛ دیروز تعدادی از رؤسای استان‌ها از حضور در مجمع عمومی امتناع کردند، تا جایی که صندلی‌های خالی توی ذوق می‌زد که این مسئله انتقاد جدی محمدشروین اسبقیان را به همراه داشت. مهم‌ترین نکات مطرح شده در مجمع عمومی، اعلام افزایش قابل توجه بودجه فدراسیون و زمان جدید انتخابات بود. بر این اساس وزارت و کمیته ملی المپیک بودجه ۹۵ میلیاردی را برای دوومیدانی در نظر گرفته‌اند و مجمع انتخاباتی نیز ۱۱ تیرماه برگزار خواهد شد. اسبقیان در صحبت‌هایش تأکید کرد وزارت حمایتی از هیچ نامزدی نخواهد کرد: «وزارت ورزش هیچ رایزنی با هیئت‌ها و مدیران کل برای رأی دادن به یک نامزد خاص نداشته و با هیچ نامزدی نیز عقد اخوت نبسته‌ایم. در واقع تا روزی که هستیم، هیچ توصیه‌ای درباره انتخابات به کسی نمی‌کنیم. مجمع فدراسیون باید رئیس جدید را تعیین کند. در این مدت ۱۲ انتخابات برگزار کرده‌ایم و کیومرث هاشمی، وزیر ورزش در هیچ کدام از آن‌ها نگفته که به فرد خاصی رأی بدهم و حتی نپرسیده به چه کسی رأی داده‌ام. فکر نکنید انتخابات به خاطر یک نامزد خاص عقب افتاده است. ۱۱

احضار ۹ نفر جدید به کمیته اخلاق فدراسیون فوتبال

پس از افشای پرونده فساد در مس رفسنجان که منجر به تحت تعقیب قرار گرفتن ۷ متهم شده؛ خداداد افشاریان، سهیل مهدی و فریبرز محمودزاده بازداشت شدند و ۴ نفر دیگر نیز با تأمین قرار وثیقه آزاد هستند.
کمیته اخلاق به‌تازگی ۹ نفر را احضار کرده که بیشتر آنها دلال یا مدیر برنامه هستند که شائبه تخلف در مورد عملکرد آنها وجود دارد.

میروسلاو کلوژه سرمربی نورنبرگ شد

ورود آقای گل جام جهانی به عرصه مربی‌گری رسمی؛ میروسلاو کلوژه سرمربی نورنبرگ شد.
میروسلاو کلوژه ۴۶ ساله، آقای گل ادوار جام جهانی به عنوان سرمربی جدید تیم ریشه‌دار نورنبرگ در بوندسلیگا ۲ انتخاب شد.
او در بیانیه خود نوشت: من خواهان تحرک و انرژی هستم. فلسفه و اعتقاد من به عنوان یک مربی، تسلط بر توپ و میدان است

آدرس‌های اشتباه والیبال را غرق می‌کند

شیوا نوروزی

در همین چند روز اخیر که تیم با سرمربی موقت اداره شده، فعالان عرصه دلای برای غالب کردن گزینه خود وارد گود شده‌اند و خیلی جدی نام‌هایی را پیشنهاد می‌دهند. هنوز لیگ ملت‌ها تمام نشده و مردم منتظرند تیم‌هایی از اعتبار خود در این رویداد مهم دفاع کنند. در وضعیت کنونی دادن آدرس‌های اشتباهی و مطرح کردن بهانه‌های قدیمی نه‌تن‌ها سودی به حال تیم ملی ندارد، بلکه والیبال را بیش از پیش غرق در حاشیه و ناکامی می‌کند.

مختلفی برای شکست‌ها مطرح شده است. از وقتی بهروز عطایی رفت، فدراسیون زمان زیادی را برای انتخاب جانشین هدر داد و در نهایت هم سرمربی جدید قبل از برگزاری انتخابات فدراسیون مشخص شد. انداختن تقصیر گردن مدیران قبلی راحت‌ترین کار ممکن در ورزش ماست؛ حربه‌ای که مدیریت فعلی فدراسیون والیبال نیز به آن متوسل شده است. اینکه کمیته فنی مسئول انتخاب پانزده تنها یک بخش ماجراست و فردی که ریاست فدراسیون مهمی، چون والیبال را می‌پذیرد نسبت به همه اتفاقات این رشته مسئول است. میلا تقوی و همکارانش، پانز را برگزیده تیم مدیریتی قبلی می‌دانند در حالی که بدنه اصلی تیم مدیریت فعلی در دوره قبلی نیز حضور داشتند.

از اول هم معلوم بود نمی‌توانیم روی سهمیه المپیک خیلی حساب باز کنیم. منتها این هم دلیل نمی‌شود که از کنار نتایج ضعیف تیم ساده عبور کنیم. سرمربی برزیلی - فرانسوی، مدت کوتاهی سکندار هدایت تیم ملی ما بود و فرصت زیادی برای آماده‌سازی تیمش نداشت. باین‌حال او حتی بعد از اخراج زودهنگام حرفی از بازیکن‌سالاری نزنه، بلکه به منفعت‌طلبی برخی افراد نزدیک به تیم اشاره کرده است. باید مشخص شود ادعای چه کسی صحت دارد؛ سرمربی برکنار شده یا رئیس فدراسیون؟ اگر بحث بازیکن‌سالاری و دخالت در امور سرمربی صحت داشته باشد باید پرسید چرا در این چند سال فکری اساسی برای حل این معضل خانمانسوز نشده است؟ اما همچنان مشتاقیم بفهمیم منظور پانز از منفعت‌طلبی نزدیکان تیم چه کسانی است و نقش آن‌ها در ناکامی‌های اخیر چقدر بوده است. ضمن اینکه

هفته دوم لیگ ملت‌های والیبال به پایان رسیده و تیم ملی کشورمان به زودی باید دیدارهای هفته سوم را برگزار کند. سرمربی برکنار و مسئولیت به دستیار او سپرده شده است، ولی هنوز ابهامات زیادی بر سر علل کسب نتایج ضعیف و اخراج زودهنگام موتا پانز وجود دارد.

اظهارنظرهای سرمربی، رئیس فدراسیون و حتی دبیرکل فدراسیون مملو از تناقض‌هایی است که شرایط حاد تیم ملی را نشان می‌دهد. بعد از باخت مقابل بلغارستان و مصاحبه تند موتا پانز، کاسه صبر فدراسیون لبریز شد و به شکلی شتابزده حکم اخراج را صادر کرد. درحالی‌که بازی آخرمان با ترکیه هنوز مانده بود و قبول شکست مقابل این تیم ضعیف نشان داد برکناری پانز شوک منفی به تیم وارد کرد. با اینکه علت اخراج سرمربی حفظ اعتبار والیبال ایران عنوان شد، ولی پانز در گفت‌وگویی مدعی شد فدراسیون دنبال مقصر بوده و برخی‌ها پیش از این نسبت به رقم خوردن چنین سناریویی به او هشدار داده بودند. عجیب اینکه پانز تأکید کرده هیچ مشکلی با بازیکنانش نداشته، ولی تقوی در گفتگو با یکی از خبرنگارهای مدعی دخالت برخی بازیکنان در کار سرمربی شده است! منظمی، دبیرکل هم پای بازیکنانی که تیم ملی را در لیگ ملت‌ها همراهی نکردند وسط کشیده و علت انتخاب سرمربی خارجی را خواسته مردم عنوان کرده است!

در روزهایی که بهترین تیم‌های جهان مشغول تلاش و برنامه‌ریزی برای بازی‌های باقی‌مانده خود در لیگ ملت‌ها هستند، والیبال ما اندر خم توجیه ناکامی‌های قبلی است. والیبال ایران چند سالی است که روند تنزلی داشته و هر بار نیز بهانه‌های